

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 2 gld., za pol leta 1 gld., za četrt leta 50 kr. Naročnina naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Nemška šola.

V Vojniku, 7. oktobra 1895.

Človek res ne ve ali bi se smejal ali jezil. Če pridete, g. urednik, kaj v Vojnik in pojdete od cerkve proti trgu, zagledate ob poti krasno novo stavbo: nova naša šola. A malo naprej stoji stara kočura, katerej je itak že suha in slaba rebra še bolj razrukal potres; ven iz nje se sliši ropot in tesanje; pripravljajo jo namreč za našo nijetnoba nemško šolo. Kar Slovenci zavržejo — v tej hiši je bila svoj čas naša šola — je, kaže se, vendar še dobro za Nemce, modroval je oni dan nekdo, ko je šel mimo.

Nemška šola v Vojniku! Kakor bi bila judovska v Celji; zakaj gotovo je več judov v Celji, kakor pa Nemcev v Vojniku. In z jednim samim razredom! Moja glava tega ne umeje. Štirirazrednica ali prav za prav petirazrednica, novo zdravo poslopje, stoji tu, a naši Posilinemci hočejo svoje „ljubijene“ (pač čudno ljubijene) otročice pošiljati v jednorazrednico, staro, grdo jednorazrednico! Ali tržani tak „kunštni“ in učeni že na svet pridejo, da jim ni treba več kakor jednorazredna šola, ali pa je morebiti za naše tržane dovolj učenosti, kolikor se človek nauči v jednorazrednici; ali jedno ali drugo — ktero, jaz ne vem, a to vem, da naši kmetje še s štirirazrednico niso zadovoljni, ampak bodo še letos pridejali dosedanjim štirim, še peti razred.

Sicer pa, če imajo naši Posilinemci svoje veselje s tem, imajo ga lahko, svoj nemški razred. Škodo si bodo sami sebi in otrokom svojim pripisali. Kedar bodo ti otročiči, ki bodo hodili vanj, dorasli in iskali službe, bodo je iskali na tujem, ker to je jasno in ni treba, da bi bil človek prorok, da za trdno lahko naprej pove, da

takrat po naših krajih ne bo mogel več dobiti službe, kdor ne bo znal govoriti in pisati — oboje — slovenščine, in sicer ne take, kakoršno zdaj po ulicah govoré — znajo itak vsi slovenski — ampak pravilno slovenščino bo moral znati. Njih vrli očetje in ljube mamice bodo jim krive, da ne bodo na rodnej zemlji dobili kruha. Habeant sibi, za naše kmetiške otroke tem bolje! Tem bolje zanje tudi, ker bo slovenska šola potem sploh boljša: kar je v umovnem in moralnem oziru slaberega in lenega šlo bo večinoma v nemško, a boljši in nrajnejši učenci bodo ostali v naši šoli.

A drugo je, kar človeka jezi in boli: V to šolo se lové otroci, ki ne samo nemajo z Nemci nič opraviti, ampak tudi nemškega nič ne znajo. Kako bode pač tak siromaček, če bodo stariši res toliko neusmiljeni, da ga bodo dali zaradi česar koli v nemško šolo, kako bode pač zijal in debelo gledal in dolg čas pasel, ker ne bode nič razumel. In tako bode brati zaštonj dragi čas in ribal klopi in trgal hlače, a znal ne bo nikdar nič. Slovenščine sicer ne bode pozabil, ker govori doma vedno slovenski, a brati in pisati je ne bode znal, ker se ne bo učil; v nemškem se bo sicer črk menda naučil, a kaj mu pomaga, če bo nemški pisati mogel, pa ne bode vedel, kaj piše, kaj bode pomagalo, če bo nemški znal brati, pa bo bral kakor zamorski dvornik sveto pismo; bral in bral, pač nič ne umel. Da bi se namreč nemščine res kaj vrednega naučil, to je čisto neumno misliti. Kdor ima količkaj izkušnje v tem, ve, da bodo ubogi „nemški“ šolarji tisto mrvo nemških besed, ki jih jim bodo ubili v glavo, pozabili, predno bodo še znali prav razločevati, kaj je preklja in kaj je kol.

Ponemčil se nam torej ne bode prav gotovo nijeden otrok. A škoda bode ta, da tisti otroci ne bodo nič znali, ki bodo hodili v nemško šolo. No, pa naj bi še bilo! Jesti in piti se bodo že doma naučili — tako je nedavno nekdo rekel — torej, če ne bode posebno čudnega kaj, bodo že živeli do smrti, če prav ne bodo nič pametnejšega vedeli. Živeli bodo že, če prav bodo ubogi bedaki. A kaj bo s krščanskim naukom, z veronaukom? Nemški jih ne bodo mogoče učiti, ker ne umejo in ne bodo nikoli dovolj umeli; slovenski pa brati ne bodo znali. Ali jih bode res ubogi g. katehet še le brati učil? In če jih bo: kdor ve, kako se otroci branja počasi nauče, vé tudi, da potem za verouk ne bode ostalo časa. Pa če bi jih tudi sam sv. Duh brati naučil, ali bo mogoče kaj prida jih naučiti krščanskega nauka? Dve uri na teden sta v vsakem razredu posebej za verouk premalo, to trdijo katehetje in škofje — kako pa še le, ko bo samo dve uri na teden odloženo za vse otroke, v jeden razred stlačeno, za vse otroke, ki so sedaj sedeli v štirih razredih in štirikrat več učili se sv. vere. Kaj bodo delali večji otroci, ko se bode začetnikom razlagalo, kako je Bog svet ustvaril in druge take reči, ki so jih že Bog ve kolikokrat slišali? Kaj bo pa storil z manjšimi g. katehet, ali jim bo ukazal mašiti ušesa ali kaj-li, ko bo že bolj odraslim razlagal stvari, katerih manjši slišati ne smejo, n. pr. šestej zapovedi, ki se vendar večjim mora tudi kedaj razložiti, da si ne ugonobi duše in telesa? Vem, da so tudi drugod kje na svetu take neprilike; a so, ker drugače ni mogoče, ker je sila, kakor tudi od lakote kje po sveti umirajo ljudje, ker nimajo nikamor ugrizniti. A pri nas ni sila, ni treba tega, ne sme to biti.

LISTEK.

Trgatev, branje bandima.

Že črček prepeva
Ne more več spat,
V trgatev veleva
Spet pojdemo — brat.

Nobenega kmečkega opravila ne veselimo se menda tako, kakor trgatev, posebno, ako je tista vsaj količkaj obrodila. Zakaj neki, zato, ker je trgatev najlože delo? Trta daje kmetovalcu skozi celo leto največ dela, in vsako delo mora se z največjo pozornostjo opraviti. Poleg tega pa ima trta dandanes v rastlinskem kraljestvu največ sovražnikov, da ne omenjam še toče in drugih ujn, ki često vzamejo kmetovalcu vse upanje. Trta nam daje „žlahten sad“ in toli opevano „žlahtno vinsko kapljico“, katera razvedruje človeške duhove, preganja črne oblake raz naših čelá, vzbuja nam nove misli, prestavlja nas v tako srečne položaje, da začnemo peti. „Kjer pa pojo, tam bodi; hudobnež drugam hodi!“ pravi prislovica, No, kedor pa pozna moč vinske kapljice, ta pije „pošteno“, dobro blago. Umevno je torej, zakaj se veseli Štajarec branja, Kranjec trgatev in Primorec bandime.

Na Vipavskem bil sem v trgatevi dne 19. septembra, na Krasu dne 24. sept., v Istri dne 28. sept.; istočasno vršila se je trgatev tudi v Brdih. — v deželi krasne „rebule“, Dolenjci pričeli so s trgatevijo dne 1. oktobra, a Štajarci prično še le 15. oktobra z branjem.

V gorenji vipavski dolini bo letošnji pridelek boljši od lanskega, ali manj ga bo. V dolenji Vipavi, t. j. na Primorskeji strani v okolici Sv. Križa so pa letos v vsakem oziru srečnejši. Grozdje prodajali so 1 klg. po 11 kr. Za 1 hl. vina mora biti 130—140 klg. grozdja. En hl. mošta veljal bi torej 14 gld. 30 kr. do 15 gld. 40 kr. Tudi Kras in Istra dala sta letos boljšo kapljico nego lani. Prodajali so povprečno 1 klg. grozdja po 14 kr. Cena hl. bi torej bila 15 gld. 20 kr. do 19 gld. 60 kr. — Briška rebula, ki daje zelo močno vino, pa nima visoke cene. Briški oštirji točijo jo liter po 24—28 kr. O dolenjskem cvičku ne bom govoril, ker sva skregana. Tudi o Štajercu še ne morem sedaj kaj povedati, upam pa, da bo tudi „letošnji“ polagal svoje čestilce k počitku v graben, ne da bi jih metal čez-nj.

Vrnimo se še enkrat k trgatevi!

Vipavec, Krašovec in Bric ne izražajo pri tem opravilu posebnega veselja. In ne slišiš petja, ne po dnevi ne po noči. Tu se ne pečejo

kolači, pogače in purani. Tu ne pošiljajo duhovniki, organisti in mežnarji svojih bernjačev, ki bi delili za mošt mladim in starim — podobice, rožne vence i. dr., temveč posestniki pošiljajo jim grozdje na dom.

Vse drugače vrši se „branje“ na Štajerskem. Meseca vinotoka veseli se vse, mlado in staro. Dan trgatev je za celo hišo nekakov prazniški delavnik. Otroci dobe vže več dni poprej nove rudeče nožiče. Mati spečejo potice, zmesni kruh, svinjetino, kar je vse vsakomur ves dan na razpolago. Mej trgatevijo pojo različne pesmi, poje pa vsak, komur dani so glasi, da poje včas. Brentači streljajo iz samokresov ter juckajo, da se sliši iz brega na breg.

Ko je trgatev končana, gredo trgači domov, a kaki štirje možje začnejo grozdje stiskati. (Opomniti moram, da imajo na Štajerskem tako velike stiskalnice, da dobe h kratil po 60 hl. mošta). Mati in domače ženske, kolikor jih je potrebno, pa gredo v viničarjevo kuhinjo večerje pripravljat. To se kuha in peče, da je kaj. Ko so stiskalci tretjikrat zložili, gredo k večerji. Po večerji petju ni konca ne kraja. Največji šum pa je, ko pride kak bernjač.

Tako različno vrši se trgatev na Slovenskem, vendar čirički štajerski, kakor kranjski in primorski, povsod enako pojo. F. Rakousky.

Premislite torej starši, predno vpišete otroke svoje, najdražji svoj biser, v nemško šolo, ali ne bi bil to greh na glavo, na um in razum, torej na telesno srečo svojih otrok, a še bolj na njih duše in njih dušno srečo. Vi bi bili krivi, če ne bi znali, kar bodo potrebovali za zemeljsko in še bolj za večno življenje. Vas bodo kleli, če bodo nesrečni zaradi tega. Ne dajte jih torej v tujo šolo, jednorazrednico, ko imate domačo, lepo in zdravo novo šolo štirirazredno, in v kratkem celo petrazredno. Če vas bode kdo vabil z obljubami na hrano ali obleko ali s čimer koli, recite mu, da vam je sicer obleka, hrana itd. ljuba, a otrok vaš še vendar ljubši, da za mal dobiček ne prodaste otroka svojega. Sploh pa slišimo, da se snuje zveza slovenskih otrokoljubov v Vojniku, kateri bodo skrbeli za hrano in kolikor mogoče tudi za druge potrebe ubogih otrok. Na Slatini, bral sem zadnjič, da se ni našel prav nobeden izdajalec, ki bi bil poslal svojega otroka v nemško šolo, če prav so jim sezidali novo lepo in drago poslopje, mislim in upam, da vojniški starši niste manj zavedni in manj značajni, upam, da tudi mej vami ne bo nobenega izdajalca svojih otrok. Če pa bode kdo, bode slovenski svet že zvedel njegovo ime in vedel ceniti njegovo dejanje.

Kaj naj bode v sedanjih razmerah naša „Slovenija“?

Sedanji rod slovenski ne stori prav, da je pozabil skoro čisto načela in prizadevanj Slovencev iz stare dobe. Že domoljubi iz leta 1848. so poudarjali „zjedinjeno Slovenijo“, in ko se je začela ustavna doba v Avstriji, so naši slovenski voditelji z Bleiweisom na čelu, neprenehoma z besedo in pismom poudarjali „zjedinjeno Slovenijo“. Vsaj je bila ta točka bistveni del vseh taboriskih programov! S kakošnim navdušenjem so tudi vsi govorniki na taborih poudarjali „zjedinjeno Slovenijo“, s kakošnim ploskanjem je bilo to tudi sprejeto od vseh zborovalcev na taborjih! Ali je mar prav, da Slovenci ne terjamo več združenja vseh slovenskih pokrajin v eno skupno slovensko deželo? Ne, to ni prav, da smo opustili razprave o tem na naših shodih in v naših časopisih. Tega trezen slovenski politik ne more odobravati, kakor tudi tega ne, da ne terjamo več slovenske visoke šole in da se premalo pritožujemo o zanemarjanju slovenščine po srednjih in ljudskih šolah, v cesarskih, deželnih in drugih uradih. Koliko truda so imeli naši poslanci, da so priborili drobtinico celjske gimnazije! Ali je bila ta drobtinica toliko vredna? Ne bi bila toliko vredna, ako ne bi bila naposled postala principijelna zadeva slovenskega naroda, čegar zastopniki so imeli pri tem toliko dela, kakor bi bilo šlo za ustanovitev „zjedinjene Slovenije“ ali bar za ustanovitev slovenskega vse-

učilišča. Čeravno se ne strinjamo s tem, da naši voditelji, naši poslanci, katerim sicer s tem nismo kaj očitati, sedanji politični položaji tako razumevajo, da „zjedinjene Slovenije“ ali slovenske visoke šole ne kaže terjati in se moramo zadovoljiti s to situacijo. Ali ker ne kaže držati križem rok, sicer nam naši neprijatelji še to izpulijo, kar smo si priborili z velikim trudom; zato moramo gledati, da si Slovenci mesto željene politične „Slovenije“, katero naj bi nam ustanovili o svojem času visoki državni faktorji, ustvarimo vsaj duševno, kulturno Slovenijo. To sicer že imamo deloma, dasi se je še popolnoma ne zavedamo in ne še cenimo popolnoma. Slovenci namreč lahko trdimo, da imamo duševno Slovenijo, ako se čvrsto zavedamo svoje narodnosti, ako ljubimo poleg širne avstrijske domovine, tudi še posebno svojo ožjo slovensko domovino, ako čislamo in rabimo svoj jezik vedno in povsodi, v govoru in pismu. Slovenci že imamo svojo kulturno Slovenijo, ako pogostoma prirejamo shode, zборе, družbe, shajališča, kjer se govori, poje, igra v slovenskem jeziku in slovenskem duhu in za slovensko stvar. Slovenci imamo že v duhu jedinstvo svojih dežel, ako se ne čutimo Kranjce, Štajerce, Korošce ali pa Primorce, ako ne delamo v tem razlike, ako se namreč vsi čutimo enakorodne, enakopravne, enakovredne slovenske brate in sestre. Slovenci pospešujemo snovanje bodoče Slovenije, ako širimo svoj jezik na vse strani, pri obrtu in trgovini, v uradih, šolah, cerkvah itd. Najbolj pa si svoje stališče utrjujemo kot sedanji državljani naše kulturne ali bodoče politične Slovenije, ako si snujemo in vzdržujemo razna slovenska društva, bodisi politična, literarna, kmetijska, obrtna itd. Posebno trajne so še razne zadrage, gospodarske, denarne in druge. Osobitno so eminentno važna društva, katera svoje delovanje raztezajo na vse slovenske pokrajine, torej naša vseslovenska društva, n. pr. družba sv. Mohorja, „Slovenska Matica“, „Glasbena Matica“, dramatično društvo, družba sv. Cirila in Metoda, „Zveza slovenskih posojilnic“, „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ itd. Tudi taka društva kranjska, katerih delovanje se pozna še v sosednih deželah, so imenitna, n. pr. kranjska kmetijska družba, „Slovensko učiteljsko društvo“ in dr. Naj se nam ne ugovarja, to so le privatna podjetja. Res so le zasebne reči, ali ipak trajne vrednosti, ker so osnovane na podlagi postav, na podlagi društvenega ali zadrúžnega zakona, torej zakonita in javna podjetja, kakor razne državne in deželne naprave.

Ta naša slovenska društva, s katerimi smo mi Slovenci pokazali svojo duševno, kulturno, da celó svojo politično zrelost, so naša „Slovenija“. Znabiti so že ona zdaj toliko vredna, kakor bi bilo vredno politično združenje slovenskih pokrajin pred 30 in še več leti. Teh in drugih društev ne damo za nobeno ceno, hočemo jih

marveč zvesto čuvati in negovati, da se bodo vedno bolj in bolj okrepila in širila ter koristila Slovincem po vseh naših pokrajinah, po celi Sloveniji, kajti naša društva, naše zadruge, osobito naša vseslovenska društva, naše vseslovenske zadrage so za sedaj naša Slovenija, katero Bog živi!

Celjske novice.

(Nemški Celjani zoper katoliško cerkev). Že dalje časa deluje celjski nemški listič z dolgimi članki zato, da bi se nemški Celjani ločili od rimskokatoliške cerkve in da bi postali takomenovani „starokatoliki“. „Starokatoliki“ se imenujejo ljudje, ki nočejo priznavati rimskega papeža v veri in njenem nauku nezmotljivega, torej nočejo verjeti v resnico, katero je zadnji vesoljni cerkveni shod v Rimu, pod prejšnjim papežem Pijem IX. po zapovedih rimske cerkve proglasil. Za drugo bi pa „starokatoliki“ radi obdržali za-se vse rimskokatoliško cerkveno premoženje, sploh radi bi uživali dobrote rimskokatoliške cerkve, naukov njenih bi se pa ravno toliko držali, kolikor bi jim samim bilo ljubo. V Celji ne morejo takomenovani Nemci prestatati jeze svoje nad tem, ker se prečasti gospod opat in drugi gospodje duhovniki k tem protikatoliškim rovarjem ne družijo, česar pa kot katoliški duhovniki ne morejo in naravnost, ne smejo. Privrženci celjskega nemškega lističa pa so že toliko neumni in zabiti — Lueger na Dunaji je te ljudi imenoval „irrsinnig — blödsinnig“ — zmešane bebe — da mislijo, da po njih brezpametni glavi bi se res moral sukati ves svet. Zato zdaj pišejo naj bi se osnoval odbor, ki bi pridobil nemško cerkev, ali cerkev sv. Maksimilijana ali pa majhno kapelico zraven nje za — starokatoliške cerkvene shode in opravke. Res bedasti ljudje! Nemška cerkev in sploh vse rimskokatoliške cerkve v Celji so last te in edino te cerkve, nobena ni last celjskega mesta. Teh cerkev ne bode torej dobili za starokatolike. Kar še več ta listič čenča je nesramno hujskanje proti našim častitim duhovnikom in — laž. Laž predebela in pregrda laž je posebno to, da bi se bilo pod g. opatom Vrečko-tom v celjski farni cerkvi več v nemškem jeziku javno molilo in pelo, ko zdaj. Več sto let se molitve v celjski farni cerkvi in pridige tako opravljajo, kakor dandanašnji. Kar pa se tiče lastništva nemške cerkve v Celji, pozabil je celjski nemški listič in njegovi prijatelji, da je ravno g. opat Vrečko proti županu Neckermannu v dolgi pravdi zdržal in ubranil pravice črez nemško cerkev in njeno premoženje cerkveni oblasti in odvrnil celjske Nemce od neopravičenega posegavanja v pravice glede te cerkve. — Najboljše je pač, ako se k temu brezumnemu ščuvanju reče: „Oče, odpusti jim, ker ne vedo, kaj delajo!“

Iz naše vasi.

I. Nočni čuvaj.

(Slika. Spisal Aleksander Orlov.)
(Dalje.)

V tem nesrečnem trenutku pa počasi prikreva po stezi Smukov stari prijatelj, Nace Suhov. Oborožen je bil z dolgo staro sulico in z velikim zakrivljenim rogom. Brž ko ga Smuk zapazi, prične zabavljati in kričati:

„He Nace, ti si torej naš ponočni čuvaj, ti? Hej, ti grča grčasta, ti! Ti, pa ponočni čuvaj! Da bi pač tebe kdo čuval, bilo bi boljše. Kaj pa hočeš, nemara nas varovati tatov? Ha preklicano, kdo pa se te boji. Še deca ne, ne pa možje. In ti nas naj čuvaš, ti nas naj braniš! Vraga boš nas ti branil, ti seme pritlikavo ti, ti otročé! . . .“

Tedaj pa je Nacetu zavrela kri. Bil je sicer dober človek, a ko je bil v službi, tedaj je vendar čutil, da je nekaj, in da ne sme trpeti vsakega napada, ker bi s tem trpela ne le čast njegove malenkostne osebe, ampak cele vasi, kateri je služil.

No, sedaj mu je prav res zavrela kri. In ko je Janezu tekla govorica ravno najbolj patesitično in gladko, začuti in hrbtu svojega suhega telesa Nacetovo sulico . . . V nočno tišino odmeva zategnjen jo-o-oj. . .“

Čuvaj koraka mirno svojo pot. Smuk pa, katerega je položila teža sulice in deloma tudi množica vinskih duhov ne baš posebno ljubeznjivo v blato ob cesti, postavlja se spet na noge, stiska pesti ter kriči za čuvajem:

„Uh, ti gadna zalega, ti! Ti pasja dlaka, ti kozlova brada! Čaj, maščujem se ti. Oj, ti vrag kosmati, kako me je udaril. Kako to skeli! Oj, oji!“ — — —

Na vaškem zvoniku je bila ura polnoč.

Čuvaj pa pritisne mirno in neskrbno kakor druge noči zaviti rog na usta, ter zatrobi po stari navadi:

„Polnoč že je ura odbila. . .“

Nekje sredi vasi se oglasi petelin. A njegov kikeriki se glasi še zaspano. Še je prerano. Nekje koncem vasi se mu odzove pes s kratkim lajanjem.

Potem pa zagrne spet celo vas mirna tihota, blagodejna tišina prve mesečne pomladne noči. — — — — —

Mej svetom v tem nočnem dogodku ni govoril niti Smuk niti Suhov.

Vaščani pa so zmajevali z glavami ter se čudom čudili, ko so videli, da se srečujeta Nace in Janez, ne da bi se pozdravila, postala ter se nekoliko pomenila, kakošno bode pač vreme, kakošno žito, ali drevje kaže na dobro in o

drugih takih stvareh, o katerih se je obično pletel njih pomenek. . . Hudovala sta se drug na drugega, to je bilo jasno kakor solnce nebeško. In do tega spoznanja so prišle po dolgih ovinkih svojega večnega klepetanja tudi naše stare žene. A zakaj sta si v jezi, tega niso mogle ukreniti, dasi so ugibale to in ono. — —

Nace je polagoma pozabljal tega dogodka. Ne pa Smuk. Ta je še kuhal v srcu svojem srd in sovraštvo zoper Naceta ter je premišljeval, kako bi se mu osvetil. Često, ko je lazil po gozdih ter nabiral borovnic ali mravljinčnih jajc ali ježic in drugih takih malenkostij, katere je potem za nekoliko novcev spečal pri židu v trgu, — često je torej ob taki priliki sedel na kak porobek ali legel v kako senco kacega hrasta ali kake bukve, raztegnil ude svojega suhega telesa, podložil roke pod svojo majhno glavico, nabral nizko čelce v resne gube, zatislil mačje očesi ter mislil in mislil, kako bi se znosil nad Suhovjem.

„Kaj bi, kaj bi! Ali naj ga premikastim? Toda ta zlomek je najbrž močnejši nego jaz. Ima tudi tisto preklicano sulico, ker v noči bi ga vsekakor moral. Po dnevu naj vidijo ljudje, svedoke ima in hajd tožit. In tedaj pa hodi, dragi moj Janez Smuk, hodi jest ričeta v tisto dolgočasno luknjo, v kateri si že nekočkrat

(Imenovanje.) Gosp. profesor M. Zavadlal imenovan je gimnazijskim ravnateljem v Dubrovniku. Čestitamo!

(Zadnje zasedanje porotnih obravnav v Celji) vodili bodo predsednik okrožnega sodišča g. R. Ullepitsch pl. Krainfeld ter gg. dež. sodn. svetovalci L. Rattek, J. Reitter, dr. E. Eminger ter F. Trenz.

(Kmetje pozor!) Kakor se nam poroča, so baje vinski trgovci in oštirji sklenili, da letos ne bodo nad 18 kr. plačevali za štajersko vino. S tem hočejo oplašiti našega kmeta vinogradnika. Mi svetujemo vinogradnikom, naj bodo previdni pri prodaji, ker ravno letošnja kapljica ima že dobro ceno in se bode ta cena še zboljšala.

(Celjski nemškutarji) vedno kričijo, kedar se Slovenci pritožijo proti nepostavnemu delovanju kakega uradnika, da so ovaduhi. Pa menda ni grših ovaduhov, kakor so ravno te poturice. Ko so razobesili zastave pri dokončanem zidovju „Narodnega doma“ celjskega, bil je baje poleg tudi neki pismonoša, — dasiravno nam ni znano o tem. — Celjski nemški listič pa to navaja tako zlobno in z imenom, samo da bi dotičniku škodoval, če bi mu mogel, kakor bi dotični pismonoša uvel celo to razobešanje. — No izdajice! kdo je ovaduh?

(V celjski višji gimnaziji), kjer gospoduje šolski svetnik Končnik, so se učenci zopet enkrat sprli zavoljo svoje narodnosti. Sin profesorja Duffeka je imenoval n. pr. Slovence „windische Bagage“, drugi Nemci so imeli razne druge psovke za Slovence, katerih eden se vsled tega ni mogel zdržati in je odgovoril nemškemu zmerjalcu s slovesno izdatno klofuto. Končnik je imel s svojimi profesorji o tem zopet konferencijo in klofutar je bil pokaran (Rüge), Nemcem pa se ni zgodilo nič drugega, kakor da je Končnik izrekel, da se njih obnašanje ne spodobi. Nemški učenci so zato slovenske sošolce zasmehovali, rekoč, da se njim (Nemcem) nič ni zgodilo, Slovenci pa so jo skupili. To bi naj bila objektivnost, to odgoja? — Mladini nasproti mora se postopati pravično, to je ena prvih odgojevalskih zahtev. Tako ravnanje, kakor Končnikovo, pa zatira čut za pravico v mladini, demoralizuje jo in proti temu moramo odločno protestirati in bomo tudi na drugih mestih storili svoje korake proti taki pedagogiki.

(Javna varnost v Celji.) Nedavno se je nemški celjski listič rogal, da je javna varnost v občini celjske okolice, posebno v Gaberjah, prav slaba. Zdaj pa so v noči od zadnje sobote na nedeljo tatje strli v rotovških ulicah, komaj en streljaj od mestne hiše in razkrižja ulic pri „stari apoteki“ (Marekovi), kjer bi imel noč in dan stražiti policist, v prodajalnico mesosušilca S. Payerja in mu odnesli precej mesa in denarjev. Nemškutarji torej le naj pometajo pred svojimi vrati, ker v njih okrožji še miren človek v kavarni ni varen napadov, kakor smo doživeli.

hranil telo svojega rojstva. Ta torej ne kaže. — Če mu užgem kože potisnejo me istotako v zapor. A kako naj se mu osvetim, kako?

In Janez je mislil in mislil. Slednjič pa jo je vender iztuhtal, ker je bil prebrisan možič, dasi je imel nizko čelo in če tudi so mislili o njem, da ne nosi v drobni svoji glavi posebno zalogo možgan.

Tedaj pa je Smuk skočil vesolja, raztegnil usta od desnega ušesa do levega, zamežikal, tlesknil z roko ob roko ter besedičil:

„Jo že imam. Tako bo, tako: Nasvetujem mu, naj se oženi. In ako ga res pregovorim, oj ti vražja kost, ta bode lepa! Ženo v hišo, ali pa vraga, to je jedno in isto.“

In pregovorim ga, da se ženi, gotovo ga pregovorim, bodisi da bi mu moral prigovarjati pol leta. In ako mi tu sv. Janez, ti svetnik v blaženstvu, na katerega lepo ime so me nekdanj krstili tisti stari gospod Jakob, sedaj so sicer že mrtvi, in Bog jim daj večno veselje, ako mi torej pomagaš, da ga oženim, tega Naceta, kupim ti svečo, debelo kakor moja roka. Da kupim ti jo, kakor gotovo upam, nekdanj se s teboj v večnem veselju radovati. Tako pravim, tako bodi. Amen.“

(Novo gimnazijsko poslopje v Celji) je zdavnaj dognana potreba in vlada je zato pisala celjski mestni občini, naj pripravi in vladi prepusti stavišče za novo gimnazijo, nasproti pa prevzame staro gimnazijo, katere del proti Savinji je tako že mestna last, ker ta trakt je postavilo mesto okoli leta 1850, ko so osnovali sedmo in osmo šolo. Mestni zbor celjski je vladi po sklepu od zadnjega petka odgovoril, da za nemško gimnazijo bo vladi že dal svojo pomoč, za slovensko pa ne. Torej delajo Celjani zopet tukaj, kar smo seveda pričakovali, zapreke novemu gimnazijskemu poslopju. Za nas Slovence in posebno naše poslance je s tem pokazan pot, po katerem je treba pred vlado hoditi, ako hočemo vzdržati, kar smo pridobili po težki borbi.

(Licitacija lož v celjskem gledališči) bila je v nedeljo dne 13. oktobra t. l. Za oddajo je bilo izklicanih 22 lož, zdražbanih pa je bilo samo 10 in te vse vkup za 788 gold. Zadnja leta so skupili za lože okoli 1600 gld. Zanimanje za nemško gledališče v Celji je torej precej ponehalo. Od desetih familij, ki so lože zdražbale, so tri slovenske, namreč gg. Peter Majdič, dr. J. Sernec in dr. Hrašovec. Ko loža za ložo ni našla nobenega ponudnika, zdelo se je gledališkemu intendantu, lekarniku Mareku, umestno, izpodbujati občinstvo k dražbi, rekoč, da bode sicer občina te prostore v drug, več donajač namen obrnila. — Tedaj vendar izprevidujejo počasi, da je vzdrževanje gledališča, ki je stalo 150.000 gld. predrago za naše mestice.

(Bračko in Lasbacher pogorela.) „Domovina“ prinesla je v številki 32 od 11. nov. 1894, št. 33. od 25. nov. 1894, št. 2. od 15. jan. 1895, in št. 3 od 25. jan. 1895 dopise iz gornje radgonskega okraja, v katerih je govor o županu črešnjevskem Francu Vračku in A. Lasbacherju, posestniku v Črešnjevcu. Ta dopisa pošegotala sta Bračka in Lasbacherja tako, da sta sklenila: „hajdi tožit „Domovino“! Šla sta k dr. Janezu Stepischneggu v Celje, češ, ta bo ta pravi, ta bo pozobal „Domovino“ in njenega urednika, kar tako za zajutrek. Dr. J. Stepischnegg je koj nabasal puško, ter vstrelil; pa ni zadel. Vložil je namreč tožbo zaradi prvih dveh števil, pa tožbo je tako imenitno sestavil, da je vže okrožno sodišče v Celju, reklo: Dr. Stepischnegg iz te moke ne bo kruha, z drugimi besedami, odklonilo je tožbo, rekoč, da ista ni rabljiva za kazensko postopanje. Vložil je toraj dr. J. Stepischnegg novo, popravljeno tožbo, ter kasneje še tožbo, zaradi dveh daljnih števil od 15. in 25. januarja t. l. Mesca septembra nabasal je pa dr. Janez Stepischnegg, velik top zoper „Domovino“ ter je na novo vstrelil; pa spet ni pogodil. Vložil je namreč mesca septembra ogromno obtožnico, celo knjigo, obsegajočo nič manj kot 49 strani, v kateri opisuje, kako grozno sta bila Bračko in Lasbacher razžaljena na svoji časti. Obtožnica pa je šla zoper urednika „Domovine“, zoper

In Smuk se je še povrh zaklel pri svojem patronu sv. Janezu in pri vseh svetnikih, da se hoče Suhovju na vsak način maščevati.

* * *

In res se je maščeval.

Šlo je pod jesen. . .

Nace Suhov je pasel na tratini za svojo kočico suhorebro kozico Meketačo. Ker pa mu je iz dolgoletne skušnje bilo do cela znano, da je njegova Meketača jako ponižna in krotka živalica, ki noče nikomur škodovati, nikomur delati krivice in preglavice s tem, da zleze na sednjo njivo ali v kak nezagrajen vrt ter ogloje par glav zelja ali izpuli par rudečkastobelih rep, — ker je torej naš čuvaj poznal ta dobra svojstva svoje živalice, ni se posebno brigał zanj. Izpod kapa si je prinesel drveče, razgrnil po tratini razcapano suknjo ter zadovoljno položil na njo kosti svojega rojstva. Roke pa je sklenil na trebuhu. . .

Malomarno in zamišljeno motri tanke, belkaste oblake na azurnem nebu. Jesenska, že precej mrzla sapa podi jih hitro po nebesnem svodu.

Suhov se zamisli.

Premišljuje kako bi pač bilo, ako bi ne imel te krotke živalice, te z vsem zadovoljne

faktorja tiskarne g. S. Magoliča, in celo zoper stavca R. Libensky-ja, ki je dopise moral staviti, rekoč, da morajo priti vsi trije pred porotnike. Kakor se nam poroča, se je Bračko vže kaj hvalil, češ, kako bo „Domovina“ plačala, in kako bodo zatoženci zaprti. Pa Bračko prodajal je kožo prej, kakor je bil medveda ustrelil. Obtoženci so se obrnili na g. dr. I. Dečka v Celju za pomoč, in ta je sestavil ugovor zoper obtožnico, ter tako jasno dokazal, da dr. Stepischnegg, če tudi je že star odvetnik, nekaj paragrafov še vedno ne ve, da se mu je toraj obtožba popolnoma ponesrečila, in se zaradi tega, ker je obtožba nedopustna zaradi objektivnega in subjektivnega zastaranja, mora vsako daljno kazensko postopanje zoper „Domovino“ ustaviti. — Ugovor šel je na nadsodišče v Gradec, katero je popolnoma pritrdilo dokazom dr. I. Dečka, ter celo obtožbo Bračka, Lasbacherja in dr. Stepischnegga vrglo v koš, ter reklo, da vsako daljno kazensko obravnavanje zoper „Domovino“ ustavlja, ker je nekaj paragrafov, na katere se dr. Dečko upira, katere so pa dr. Stepischnegg in onadva čisto prezrli. Tako je toraj dr. Stepischnegg to pravdo imenitno speljal in plačevala ne bo „Domovina“, ampak bodeta plačevala Lasbacher in Bračko.

(Odhodnica), katero je „Celjsko pevsko društvo“ priredilo dne 5. oktobra t. l. svojemu odhajajočemu pevovodji g. Sprachmannu in drugim v vojake odhajajočim članom, pokazala je, da društvo stoji na trdnih nogah in da lepo napreduje. Posebno vesel znak za bodočnost društva je sloga in prijateljstvo, ktera vlada mej njegovimi izvršujočimi člani, in ktero so člani tudi o tej priliki pokazali svojemu prvemu pevovodji pri njegovem odhodu. V imenu odbora in društva se je istemu na njegovem požrtvovalnem delovanju za društvo zahvalil društveni predsednik, kateri je posebno poudarjal njegove zasluge za ustanovitev mešanega zbora, s katerim je društvo doseglo vže več lepih uspehov. Izreklo se je še več drugih zdravic, vmes pa sta večkrat nastopila moški in mešani zbor, tako, da je bila zabava prav živahna in vesela. Prisostovalo je istej tudi mnogo podpornih članov, upamo pa, da bode njih število še večje pri prihodnji zabavi, katero namerava društvo, kakor smo zvedeli, prirediti tekom meseca novembra t. l.

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške spremembe). Č. g. J. Zagajšek, provizor na Muti, je dobil isto župnijo Sv. Marjete na Muti. Novomašnika čč. gg. F. Muršič in M. Vavpotič sta kot kaplana nastavljeni, prvi v Brežicah, drugi pri Sv. Barbari pri Vurbergu.

(Častnim občanom) imenovala je občina Višnjavas g. državnega poslanca Mihael Vošnjaka, g. državnega poslanca dr. Lavosl. Gregorčiča in pa mnogozasluznega župana g. Josip Lipuša. Krasne diplome, katere je izdelala tiskarna Drag. Hribarja v Celji, izročila je posebna deputacija

Meketače; odkod bi pač dobival mleko; kako bi si kuhal močnik brez mleka.

Premišlja, kako huda bi mu pela, ako bi on Nace Suhov, ne imel svoje kočice, ampak bi se brez lastnega krova moral potikati po svetu in iskati prenočišča in bivališča pri ptujih ljudeh. In tedaj je Nace Suhov blagoslovil spomin svojega očeta, ki ni bil pijanec ter mu je zapustil ped lastne zemlje in kočico, in vse to brez dolga, kateri beli lase večji polovici sovaščanov. Misli, kako čudno bi bilo v grmski vasi, ako bi se Jarneju Suhovu ne rodil nikdar sin Nace, kako čudno bi bilo, ako bi on ne nosil nikdar vojaške suknje, bridke sabljice in puške nabasane. Kdo bi pač v tem slučaju opravljal službo nočnega čuvaja, kdo bi tolmačil županu nemška pisma? In sad tega razmotrivanja je bil, da se je Suhov v srci svojim razvnel ter blagoslavljal osodo, ki ga je vrgla v to dolino trpljenja in težav. — — —

A so trenutki v življenji človeškem, ko se nam vsilijo v največi radosti žalne misli. Kolikokrat se nam stemni nenadoma in nehote oko v glasni in veseli družbi, ko srebljemo pozno v noč z drugimi zlati trtin sok. . . Čestokrat korakamo zadivljeni, strmeč in čudeč se po kaki planinski stezi, a v hipu nas neprijetno dirne kak grmiček tik steze. Vznemirimo se. Okolica iz-

dne 5. oktobra t. l. omenjenim gospodom častnim občanom.

(Tatovi vlomili so) preteklo soboto na nedeljo v restavracijo g. Simon Kučec-a v Žalci. Tat razbil je okno, da je potem mogel odpreti zapah in tako priti v notranje prostore. Pokradeno je nekaj smodk, pijače in do 20 gl. drobiža.

(Notar Karl Hans) je premeščen iz Idrije k Sv. Lenartu v Slovenskih goricah.

(Učiteljske spremembe). Gospica Ivanka Novak je nameščena kot podučiteljica v Galiciji; gospa Eleonora Kremžar v enaki lastnosti pri Sv. Jederti nad Laškim trgom; gospica Josipina Jošt pa v Spod. Pulskavi.

(Na volilnem shodu v Šoštanji) so bili sprejeti nekateri važni nasveti, namreč: 1. Slovenski poslanci naj delajo na to, da dobé štajerski Slovenci svoj posebni oddelek deželnega šolskega sveta. 2. Slovenski državni poslanci naj bi se skušali zjediniti z vsemi hrvatskimi in češkimi poslanci. Tako je prav! Dobrih načel se moramo Slovenci držati, če tudi še zdaj z njimi ne moremo prodreti.

(Iz Rajhenburga) smo dobili nasvet, da bi se Rajhenburžani za svojo lastno sodnijo potegovali; rajhenburška fara je dovolj velika in pritegnile bi se še nekatere sosedne občine na severju in vzhodu — pa bi bila to večja sodnija, kakor so nekatere v drugih deželah. Spodnji grad je še dosta trden in bi se dal prirediti za pisarniške prostore.

(Nasvèt). Popotnik se pritožuje, kako slaba je železniška zveza po noči od Zidanega mosta dalje do Zagreba in Siska. Po noči kar noben vlak od 5. ure naprej ne odide od Zidanega mostu. Vsi popotniki ki pridejo z lokalnim vlakom iz Ljubljane, z zmešanim in lokalnim vlakom iz Celja, morajo na Zidanem mostu celo noč čakati. Naj bi občine, okrajni zastopi in drugi v Savski dolini prosili, da bi zvečer okolo 10. ure še en vlak vozil proti Zagrebu.

(Z Vidma) se nam poroča, da imajo otroci tamkaj zelo davico.

(Za Brežice) dovolil je c. kr. štaj. dež. šolski svet trirazredno mestno šolo — in štirirazredno slovensko okoliško šolo. Obe šoli bote sedaj mešani. To je nemški napredek. — Nemci so zopet po svoji maniri dosegli to, kar so želeli. Akoravno je nemškutarski nadučitelj napel vse sile, da je na papir spravil 146 nemških(?) otrok, dovolila se je popolnoma nepostavno trirazrednica. Trirazrednica mora imeti 160 otrok. V vlogi na deželni šolski svet, reklo se je, da bodo nemško šolo gotovo tudi obiskovali otroci sosednih občin, in da bi iz tega vzroka bila umestna tri-razredna šola. Postavno opravičena ta vredba gotovo ni. Lovili se bodo otroci slovenskih starišev, samo da se doseže zaželeno število. Opozorjamo stariše, pri katerih se bodo lovili otroci, na članek glede vojniške nemške šole, v današnji „Domovini“ v blagovoljni prevdarek.

(V Ormoži) dovolili so tudi nemško šolo. Res mora človek prašati čemu? Ima li kmet preveč denarja? ali pa premalo davka? da se ustanovljajo take nepotrebne šole, ko vendar ni nemških otrok, slovenski pa se lovijo, da napolnijo te mučilnice. Kako krivično postopa tu višja oblast nasproti Slovencem, dokazali smo že mnogokrat in ravno tako dokazali, kaka krivica se zopet dela Slovencem v Gorici in Trstu, ko nočejo Slovencem za njih denar vstanoviti slovenske šole. — O vlada, kdaj bodeš spolnjevala § XIX temeljnih postav vsim narodom enako, sebi v korist?

(Regionalna razstava v Ptuiju). Odklenkalo je temu žalostnemu znaku nemčurske onemoglosti in naše zaspanosti. Pa vendar še nasprotniki, ali prav za prav nekateri mogotci nasprotne stranke ne dajo miru in bi radi v njihovih glasilih stvar olepšali in okrasili, ker v istini ni imela nobenega krása, nobene lepote, nobene zanimanja vredne lastnosti, nobenega priznanja vrednega pojava, če se ne jemljejo v poštev velikanske buče, med katerimi je baje ona župana bila največja. Tudi naše uradništvo se je v obilnej meri zanimalo za to izložbo. Naš gospod sodnik dr. Ig. Pevetz se itak precej zanima za umno vinarstvo. „Tagespošta“ vé mnogo povedati, kako živo se on zanima za gore navedeno stroko. V svoji številki z dne 6. oktobra 1895, prinaša dotični list pod naslovom „Weinprämierung“ velik članek iz kojega je razvidno, da se je gospod sodnik dr. Ig. Pevetz, peljal z znanim prusaško navdahnjenim županom Ornigom, v ameriške nasade gospoda Franc Kaiser-ja v Haloze k sv. Elizabeti isti dan, ko sta grofa Attems in bivši minister Wurmbrand obiskala vinograd omenjenega gospoda. Jeden del govora, ki so se vrstili pri tej priliki, prinaša graška tetka. Kaj se je v ostalem govorilo, si znamo misliti. Dokazati pa se mora, da okrajni zastop k temu izletu ni bil povabljen, čeravno on ne zanemarija svojih dolžnosti napram haloškim od trtne uši prizadetim vinogradom.

(Volilni shod pri Sv. Juriju v Slov. Goricah) je bil prav dobro obiskan in se je izreklo popolno zaupanje poslancem gg. dr. Gregorcju, dr. Radaju in Robiču.

(Voditeljem okrajnega glavarstva v Ljutomeru) je imenovan namestniški tajnik gosp. Supanchich (Zupančič) pl. Haberskorn, ki je že prej kot komisar ondi služboval.

(V Ljutomerskih goricah) bode letošnji vinski pridelek lanskemu enak. Bil bi večji, ako se ne bi trtna už tako grozno širila. Trgatev se je začela.

(Politično društvo za ljutomerski okraj) napravi v nedeljo dne 20. t. m. veliko zborovanje v Št. Jurji na Ščavnici. Posebna vabila z natančnejšim vspeškom se bodo v kratkem razposlala.

(V Kokerski dolini) se je podrl vrh gore in zasul cesto. Sodi se, da je to posledica kranjskega potresa.

(Novi zvonovi za frančiškansko cerkev v Mariboru) so dogotovljeni in so se dne 11. t. m. pripeljali v Maribor ter 13. t. m. slovesno blagoslovili. Največji zvon „Mati usmiljenja“ tehta 4100 kg. in je njegov glas za malo terco nižji, kakor oni velikega zvona v stolni cerkvi. Drugi zvon „Fran Josip“ tehta 2300 kg., tretji „sv. Anton“ 1200 kg. četrti „sv. Filomena“ 600 kg. in peti „štirinajst pomočnikov“ 300 kg. Zvonenje je prav okusno ubrano in bode gotovo veliko pripomoglo k časti Božji.

(Imenovanja). V kratkem bode bivši notranji minister Bacquehem imenovan ces. namestnikom v Gradcu na mesto barona Kubecka, bivši pravosodni ministek grof Schönborn pa predsednikom upravnega sodišča. Baron Kubeck je že vložil prošnjo za umirovljenje.

(„Tagespošta“ je bila v strahu) pred 10. dnevi ali kdaj je že to bilo. Na graškem gradu, kamor zdaj ljudi vlačijo po neki vspenjači, vihrala je med drugimi zastavami tudi slovenska trobojnica. To je graško tetko tako prestrašilo, da je morala celo stvar očitno omeniti, češ, da to strašno živce nekaterim Gradčanom vznemirja. Kaj bi?!

Druge slovenske novice.

(Deželnozbornske volitve na Kranjskem) bodo dne 21., 25. in 28. novembra.

(Iz občnega zbora „Slovenske Matice“) V skupnem številu društvenikov napredovala je „Matica“ lani za 170 ter jih ima sedaj 2530. Računu v društvenem novčnem gospodarstvu posnamemo, da je imela „Matica“ v pretečenem letu 13.683 gl. dohodkov in 642 gl. prebitka. Društveno premoženje znaša 58.006 gl. 90 kr. Dosedanji presojevalci računov gg. F. Bradaška, Dimnik in D. Žagar so bili per acclamationem zopet izvoljeni. Pri dopolnilni volitvi društvenih odbornikov bilo je oddanih 396 glasovnic in so večinoma jednoglasno bili izvoljeni gg.: dr. Detela Franc, dr. Gregorčič Anton, Gregorčič Simon, Hubad Franc, Kržič Anton, dr. Požar Lovro, Senekovič Andrej, dr. Staré Josip, Sušnik Ivan in ravnatelj Wiesthaler.

(Vabilo) na CIV. odborovo sejo „Slovenske Matice“, katera se bo vršila v četrtek dne 17. oktobra 1895. leta ob pol 6. uri popoldne v društvenih pisarniških prostorih. Dnevni red: 1. Naznanila predsedništva. 2. Potrjenje zapisnikov o CIV. odborovi seji in o XXX. občnem zboru. 3. Volitev predsednika, obeh podpredsednikov, blagajnika, ključarjev in odsekov. 4. Poročilo tajnikovo. 5. Posameznosti.

(Deška meščanska šola v Ljubljani) — tako je sklenila okrajna učiteljska skupščina ljubljanska — je nujno potrebna, da bi razbreme-

gubi za nas ves čar. . . Često se dvigamo na krilih bujne domišljije do nebes, a jedna jedina banalna beseda, ki jo spregovori kdo v našem obližji, pahne nas zopet v prozajično vsakdanjost. Mej pustimi, vsakdanjimi ljudmi smo spet, mej ljudmi brez srca in vzvišenih čutov. In čutimo se tudi sami pustiti. Oh, kako vsakdanje, pusto, prozajično je naše življenje! Kako vsakdanje je vse, kar vidimo, čutimo in mislimo! . . .

Tako je vzbudilo tudi Suhova nekaj povsem prozajičnega iz njegovih razmotrivanj.

Koza Meketača je namreč tekom časa poskubila vso tratino, na kateri jo je pasel Suhov dan na dan. Istotako je poskubila vse grmovje v bližini. In ker je bila tratina že suha, kakor so bile suhe tratine v Izraelu, ko ni deževalo tri leta in šest mesecev, in ko je sam maziljeni kralj Ahab potoval s svojim ministrom Abdijo križem dežele, da bi našel kje sena za lačne mezge in konje, da bi gladú ne poginil, — ker je bila torej tratina do cela suha, zvalila je grešna poželjivost po boljši paši, — oj, ta poželjivost, ta je v pogubo človeku stvarjenemu po božji podobi, in kaj neumni živali, — grešna poželjivost jo je torej zvodila na sosedne Mavričeve grede. In tukaj jo je grešna poželjivost zapeljala, da je začela skubiti zelje. In lepo zelje je bilo to, nada in up gospodinje Mavričeve.

A ko je Meketača polagoma in mirne vesti skubila zeljnate glave, pomoli mati Mavrinčevka slučajno mršavo svojo glavico skozi okno. Hotela je pogledati, ali je nebo še povsem jasno, ali pa nemara pride skoraj spet dež, — jesensko vreme je nestanovitno, in predno se zaveš, premahne solnčni dan na dež ali sneg. A predno je pogledala na nebo, zapazila je že meketačo, kako obira s slastjo in z zadovoljstvom njeno zelje, nje up in nado za dolgo zimo. Tedaj pa je že sicer jezični ženici — katera žena pa ni jezičljiva! — vskipela kri. In ko človeku vskipi kri, tedaj je zlo.

In res, mati Mavrinčevka je začela vpiti in klicati na pomoč vse svetnike božje.

„Uh, ti preklicano živinče ti sloko, nenasitljivo, moje zelje mi sneš, moje zelje! Oj, oj, te krasne, debele glavice! Koliko truda sem imela z njimi. In sedaj mi vse poje, vse uniči, vse! Uh, ti grešna kri neverna, ti preklicani stavec, kje zopet tiči, da ne pazi na živinče?! Ta lenoba smrdljiva, ta lenoba!“

Hipoma je Nace spoznal, da ni vse v redu in tako, kakor bi moralo biti.

Za to se polagoma dvigne, — mudilo se Suhovcu ni nikdar, torej tudi sedaj ne. Ko pa zapazi Meketačo v sosednem zelju, zažvižga ter pokliče: „Meketača, na, hé na!“

In res koza pusti svojo gostijo ter meketaje pribeži k varuhu.

„Le tukaj ostani, tukaj! Kaj boš lazila po tujem,“ opomni jo brez vsake jeze Suhov.

Potem pa zopet leže, kakor bi niti ne slišal sosedne Mavričke, ki je kričala in se grozno jezila, češ, da ji ta žival vse uniči. — — —

Ravno tisti čas pa je krevsal v kreber proti Nacetovi hiši Janez Smuk. To je bila težka pot! Le počasi je korakal. Pri srcu mu je bilo nekamo tesno. Na čelu so se mu nabirale debele znojne kapljice, dasi je bril dokaj hladen krivec. Res, to je bila težka pot; a bila je zajedno važna pot. . . Maščevanje, maščevanje!

To mu je dajalo pogum. To mu je vedno spet in spet ganilo nogo, ko mu je htela zastati.

„Kaj bi mu vender rekel! Kako naj pričnem? Vraga, da si ne morem zmisлити nobene pametne. . . Res, prav res si ne morem nobene zmisлити. . . Kako bi jo najbolj pogodil? Ravno v tako odločilnem in kritičnem trenutku mi mora opešati ta peščica možganov, kar jih še imam. . . Pa naj bo, naj bo! Nekako bom jo že zasukal, da se ptiček vlovi, če bode Bog dal. . . A jedno je gotovo, kakor bi bilo pisano. Danes ga morem pregovoriti, pa ga moram.

No! — — —

nila prenapolnjene srednje šole, ker nečejo ponavljati višjih razredov ljudskih šol; meščanske šole pa nimajo na razpolaganje. Tem učencem je samo do tega, da dosežejo gotovo fizično starost, da ugodé svoji šolski dolžnosti in da morejo potem prestopiti k trgovini ali k obrtu. Ti dečki, ki vstopijo v srednje šole, nimajo namere te šole dovršiti, ampak v njih prebiti 2—3 leta, in baš zato so taki elementi srednjim šolam pravo breme. Da je meščanska šola na razpolaganje, hodili bi takšni dečki, ki si pozneje izvolijo trgovski ali obrtni stan, gotovo rajše v meščansko šolo nego v srednje šole, ker bi jim bilo učenje v meščanski šoli ceneje in bi jih tudi bolje pripravljalo na njih prihodnji stan. Naposled je pomisliti, da so deške in dekliške meščanske šole po vseh drugih deželah najbvljše pripravljavnice za učiteljska. — Vse dobro, toda porušeno mesto niti slovenske višje dekliške šole ne more otvoriti. Sicer se pa v Ljubljani v prvi vrsti skrbi le za nemške šole, slovenske šole so merodajnim krogom navadno deveta briga.

(Zemljiških dolgov je bilo na Kranjskem) leta 1891. vknjiženih 3248 v skupnem zvesku 1,551.660 gl.; mej tem je bilo 66 posojil brezobrestnih v znesku 17.737 gl. Druga so se pa obrestovala tako-le:

5 posojil v znesku	2.170 gl. po	3 odst.
83	28.005	4
626	530.098	4½
587	336.932	5
48	33.316	5½
1213	459.452	6
13	3.555	6½
244	62.990	7
265	57.207	8
96	19.178	10
2	420	12

Tu čaka še veliko dela slovenske posojilnice na Kranjskem, da se izknjižijo vsaj previsoko obrestovana posojila.

(Nove posojilnice) se snujejo na Bledu, v Loškem potoku, v Rovtahn pri Logatci — vse tri na Kranjskem.

(Griža) je po nekaterih krajih na Dolenjskem, kakor okoli Št. Jarneja, Rake in drugod.

(Korist posojilnice). Metliška posojilnica, prva na Dolenjskem, je kupila graščino v Bubernarjih ob Kolpi in jo ondotnim kmetom na drobno razprodala, kar je vaščane silno razveselilo. Ti so od veselja Metličanom na čast priredili veselico v gradiču, t. j. v prostorih, kamor pred letom 1848. noben kmet ni smel stopiti, razen če je bil kot graščinski tlačan na klopi tepen, kakor črna živina. Tako se spreminjajo časi.

(V Celovci) je bil v državni zbor izvoljen nemški nacijonalec Dobernigg, hud nasprotnik Slovencev, zoper nemškega liberalca, župana Poscha. Dobernigg je rojen Slovenec, pa je zaradi kruheka postal nemškutar.

(Trgatev na Goriškem) je končana. Ponekod imajo manj vina od lani, kar je zakrivila suša, da se grozdi niso napolnili; v obče pa trgatav ni slabša od lani, pa tudi vinska kapljica ne bo zastajala za lansko. — Cena vinu bo pa letos višja; že zdaj ga plačujejo po 16 do 17 gl. hekto, kar je zelo lepa cena za mošt.

(V Kobaridu) na Goriškem je začela poslovati prepotrebna posojilnica. Njen delokrog je odmerjen na novi sodni okraj kobariški. Pravila so že vpisana v zadržni register tržaškega trgovskega in primorskega sodišča. Tudi iz Kanala se nam poroča, da bode posojilnica ondi kmalu začela poslovati.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor) se snide dne 22. oktobra. Takoj v prvi seji bode grof Badeni razvil program nove vlade in finančni minister dr. pl. Bilinski predložil ter utemeljil državni proračun.

(Novo ministerstvo) je še podobno zaprti in zapečateni knjigi. Politične stranke, osobito razvajene nemške politične stranke, nič dobrega od te knjige ne pričakujejo. Poljakom se bode pod tem ministerstvom dobro godilo in Madjarom, ako se bode pod to vlado z njimi sklepala nova pogodba. Češki konservativci bodo tudi z njo zadovoljni. Drugim strankam in zastopnikom drugih narodov se utegne enako goditi, kakor pokopani nemško-liberalni stranki, katero bode to zasluženost preziranje bolje peklo, kakor nas Slovence in druge Slovane, kateri smo že navajeni na to, ker nismo bili še nikoli povabljeni k bogato obloženi mizi.

(Zemljiški dolgovi v Avstriji.) Do leta 1892. so se v naši državni polovici zemljiški dolgovi pomnožili vsako leto za 31 milijonov gl. Nujna posledica temu dejstvu so prisilne dražbe, ki znašajo do leta 1892 — 182.179 slučajev (od leta 1876 vsako leto 8000 do 10.000.) Dolgovi zahtevajo obresti, ki se menjajo od 4 do 12 odstotkov. Celo na Češkem in na Moravi, kjer že dolgo časa poslujejo posojilnice, imamo beležiti v mnogo slučajih 10 do 12 odstotne obresti. Naše dežele seveda v tem ne zastajajo.

(Cesar v Zagrebu.) Včeraj zjutraj je prisel v Zagreb Njegovo Veličanstvo cesar ter se bode mudil tam tri dni. Zadnjič je bil l. 1869., torej pred 26. leti. Kolik razloček je mej današnjim in nekdanjim Zagrebom! Leta 1869. je štel menda 15.000, a danes ima že čez 50.000 prebivalcev. V Zagrebu so delali velikanske priprave za Njegov sprejem. Vsi domači umetniki in obrtniki so imeli posla okolu raznih priprav. Celo z Beneškega je prišlo do 40 delavcev v pirotehniški stroki, kateri so imeli nalogo, prirediti razsvetlovo vsega mesta in celo bližnjih gora. Vsa domača društva, posebno pevška, trudila so se v vežbanju, a tudi vsi tamburaški zbori in sploh vsi oni, kateri znajo tamburati, so pozvani k sodelovanju pri bakljadi in serenadi. Včeraj se je

otvorilo novo hrvaško gledališče. Predstavljali so sceniški prolog intendanta dra. Miletića in odlomke iz opere „Zrinski“. K predstavi so bili pozvani intendant gledališč z Dunaja, Prage, Budimpešte, Levova, Ljubljane, Belgrada in Novoga Sada. Prišlo je tudi obilo Slovencev in veliko drugih tujcev v Zagreb. Med drugim se bode milemu vladarju predstavilo 10.000 mladine.

(Matica hrvatska) razposlala je pred nekaterimi dnevi svoje poročilo za leto 1894. Imela je lani 11.315 članov, kateri so od nje prejeli po 9 lepih knjig. Mej Slovenci imela je Matica hrvatska blizu 800 članov. Za leto 1895 obeta Matica svojim članom 8 knjig in sicer: 1. „Naše nebo“ popularno astronomijo, katero je spisal prof. Oton Kučera in ktera bode imela mnogo podob. 2. „Oklo kupe i korane“ krajepisne in zgodovinske črtice iz onega dela Hrvatske, kateri se razprostira od Kulpe in dalje proti jugu; ta knjiga je zadnje delo letos umrlega Rade Lopašića. 3. „Osemnaesti vek ruske književnosti“ od prof. Vatroslava Jagića. 4. „Generalova hči“ in „Savski roman“ dve povesti ruskega pisatelja Potapenko. 5. III. zvezek pesniških del Mirba Rogaviča. 6. II. zvezek Tomičevega romana „Za kralja in za dom“. 7. „Izbrane pjesni“ dr. Avgusta Harambašića. 8. „Bez nade“ povest iz Bosne, katero sta spisala Hercegovca Osman Hadrić in Ivan Miličević. Razun teh knjig dobe člani najbrž še eno knjigo zabavne vsebine. Kar je z ozirom na tolike in tako lepe knjige letni prinos treh goldinarjev jako neznaten, priporočamo svojim bralcem, da pristopijo Matici hrvatski, ter da se v to svrhu oglašé pri Matičinem poverjeniku za Celje in okolico dr. Konradu Janežiču v Celji, kateri pobira tudi članino. Ker so se lanske knjige tiskale v 12.000 iztisih, morajo člani, kateri vstopijo na novo, dobiti tudi še lanske knjige.

(V Tešinu) v poljski Sileziji so vendar otvorili te dni poljski gimnazij, ki je menda v resnici poljski. Nam Slovincem se pa da navadno le kaj tacega, kar ima ime „slovensko“, drugoga pa skoro nič ni.

(Na Češkem) bodo koncem novembra nove volitve v deželni zbor.

(Ogerska in Hrvatska.) Cesarju v Zagrebu so se predstavili vsi ogerski ministri in 40 ogerskih državnih poslancev. Poleg tega so poslali obmejni komitati deputacije v Zagreb. Vse to ima gotovo kak političen pomen. Nič s posebnim veseljem hrvatski rodoljubi ne gledajo tega zanimanja Madjarov za cesarjev prihod v Zagreb. Sodi se namreč, da imajo svoje državno-pravne ozire. Pokazati nekako hočejo, da zmatrajo Hrvatsko za del Ogorske. Lahko bi jim pustili to veselje, ako bi na Hrvatskem vladala odločna stranka, ki bi znala vsake take pretenzije odločno zavrniti. Tako je pa stvar resnega pomisleka vredna.

Ogled po širnem svetu.

(Na Bavarskem) imajo obvezno deželno zavarovalnico. Tam plačujejo premije po 1—2 marki od 1000 mark zavarovalne svote; na Saksonskem, kjer je ravno tako uvedeno prisilno deželno zavarovanje, pa še manj. In vendar je imela kr. deželna bavarska zavarovalnica leta 1883. čistega dobička 8.085.583 m. — Pri nas so pa zavarovalne družbe predrage. Dežele naj bi rajše zavarovanje prevzele.

(V Carigradu) je bilo veliko armenskih katolikov umorjenih, kacijh 400—500, drugi so se skrivali po cerkvah pred divjimi mohamedanci; tudi na otoku Kreta vre. Turk slabo gospodari. Druge države bodo morale napraviti red.

(Strašen potres) je bil v srednji Ameriki. Tudi v Ljubljani je bilo ne davno še nekoliko rahlega zemeljskega tresenja in šumenja.

(Kuba.) Za vstajo na Kubi so se jeli zanimati tudi Amerikanci. Ni jim povšeči, da hočejo Španjci Kubancem vzeti neodvisnost. Prirejajo se po severoamerikanskih krajih shodi, na katerih se protestuje proti postopanju Španjcev. Pozivljejo se tudi zjedinjene države, da priskočijo Kubancem na pomoč. Ti shodi so pomenljivi, ker ob ednem zajemajo Kubanci iz njih srčnost za nadaljni boj, po drugi pa slednjič merodajne faktorje v resnici lahko privedejo do tega, da se

V tem pride do Suhova.
„Dober dan, Nace.“
„Bog ga daj“, zarenči ta ter se prevale na drugo stran.

„Paseš?“
„Kakor vidiš.“
„Če ti prav, Nacé, pa prisedem nekoliko. Ne mudi se mi ne.“

„In lahko ukreneva kako pametno.“
In ne čakaje odgovora ali kakega vlnudnega vabila, razpoloži Smuk ude svojega rojstva na dolgo in široko po trati tik Naceta. . . .

„Lepo živinče, ta kozika, Nacé.“
„Mhé.“
„In mleka daje gotovo obilo.“
„Mhé.“
Molk. . .

V tej zadregi izvleče Smuk iz strgane in umazane torbe, katero je nosil vedno ob strani, star vivček, velikansk začrnel mehur in žvepljenke. Napolni vivček ter proži mehur s tobakom Nacetu.

„Ali hočeš? Ni preslab!“
„Ni mi sedaj zanj.“

„Kaj se boš obotavljal,“ prede Smuk neustrašeno dalje svoje vabilo, kar napolni si, pa je!.

„Gotovo ne bodem sedaj.“
„No pa pusti. A dal bi ti ga gotovo, ko bi ga hotel. To pa, to!“
Govor zastane. . . Smuk si obriše z rokavom strgane suknje rosno čelo, odkašlja se ter spet prične:

„Nace, ti se jeziš na mene radi one noči. Pa ne bodi vendar smešen. Saj veš, imel sem ga malce preveč in neumno sem blebetal. Res prav neumno sem blebetal. A mislil nisem tako slabo.“

„A-á-á“, zazeva Suhov.
„H-á-a-ha“, zazeva Smuk v zadregi za njim.
In spet je premišljeval v potu svojega obraza, kako bi napeljal najprimernejše govorico na žensko. A časih ni čedne in pametne misli, pa je ni! In tudi njegov patron sv. Janez, mu ni hotel nobene vdahnuti. Tako je torej bilo. . .

„I, pa udarim kar v srečo“, razhudi se Janez v srcu svojem.

Otvori torej zatvornice svoje zgovornosti ter meni:

„Ej, Nacé, ti si prebrisan človek, a vendar ti manjka več pameti, nego bi je imelo biti v tvojih možganih.“

„Misliš?“ zarenči malomarno Suhov.

(Dalje prihodnjič.)

zavzamejo Kubancev. Vse kaže, da Kuba ne bo več dolgo španska naselbina.

(Vzhodna Azija.) Mir na Japonskem in Kitajskem še vedno ni utrjen. Mirovni dogovor mej obema državama je pač sklenjen a izvršen še ni. Japonci niso še zapustili kitajskega Port-Arthura. Kitajci pa niso plačali še nobene vojne odškodnine Japoncem. Mej tem ko se Anglija vtrjuje ondi proti vsakterim slučajnostnim, gleda zopet Rusija Japonce po strani, ki še vedno sede na kitajski zemlji, dočim bi Rusija rada sama imela proste roke ondi, posebno glede trgovine. Lahko se zopet kaj izcimi iz vsega tega. Mej Japonci samimi pa vlada velika nevolja zaradi majhnih pridobitev vkljub veliki zmagi nad Kitajci in posebno dolžijo Evropejce, da so krivi teh za nje neugodnih okoliščin. Gledati so jeli pisano Evropejce in v nič manjši nevarnosti niso zdaj tujci na Japonskem kot na Kitajskem.

Dopisi.

Iz Šaleške doline. (Železnica Velenje-Dravograd n rezultat pohajalne komisije.) Dolgo časa vže je sem, da se govori o železnici Velenje-Dravograd. Vsi prizadeti, kakor tudi ljudstvo pričakovalo je z nekako posebno željo, kdaj da pride čas, ko se bode začela graditi omenjena proga.

Ko je prišla pohajalna komisija, trdilo se je za gotovo, da preden preteče leto 1895. bode prvi obhod in z letom 1896. zvižgala bode lokomotiva po romantični soteski Hude luknje.

Ali človek obrača, ministerstvo pa obrne. Ko je prišlo k zaključku zapisnika, stavilo je vojno ministerstvo takšne zahteve, da je komisija kar osupnila in rekla, da to ne more in ni mogoče spolniti, ker je denarna svota, ktera je bila proračunana, veliko premala.

Tako tedaj z železnico ni nič in najlepši upi splavali so po vodi.

Kaj pa naj reče k temu naš davkoplačevalec?

Svota, ktera se je za vse te priprave porabila znaša baje blizo 60.000 gld. in kakor sem slišal še nekaj več.

Kaj reče k temu deželni odbor? Kaj naši poslanci? k tako ogromni svoti v mlako vržnega denarja?

Ali ne skipi kri najmirnejšemu človeku, ko to premišljuje?

Vprašamo po javnem potu naše poslance, ali ni tukaj pomoči? ali ni tukaj koraka, kateri bi se dal storiti v prid že tako tlačnega ljudstva. Radovedni smo, koliko časa ostanemo Šaleščani brez odgovora?

Iz Ormoža. V šte. 26 Vaše cenjene „Domovine“, poroča nek dopisnik o izletu ormoških Nemcev v hardečki les. Gospod dopisnik je bil gotovo malo ginjen vsled onega izleta, ko nam pripoveduje vse nekako narobe, da človek ne zna kaj naj sodi o njegovem poročilu. Pravi, da odkar je prišel g. Kalchbrenner, preveva gostilno „k solncu“ nemški duh; nasprotno pa čenča, kakor da bi se g. Cvitkovič spametoval, ker je videl, da se je mnogo kmetov držalo gesla „svoji k svojim“ itd.

Gotovo ni prav, da se pošiljajo slični dopisi v svet, ker naši kmetje, ki so oddaljeni, ne poznajo razmer v Ormoži in če pridejo potem po opravkih v Ormož, pač ne bodo znali, kje se nahajajo odločno slovenske gostilne, ko je vendar v obče znano, da ravno iz narodnostnega principa se še večina naših boljših kmetov ogiba, nam sovražnih gostilnic in trgovin.

Vsak poznavatelj ormoških razmer pač ve, da je še gostilna „k solncu“ vedno bolj narodna in slovenska, vkljub temu, da je to pot gostil ormoške Nemce, gospod Kalchbrenner, nego pa gosp. Cvitkoviča.

Gospod Kalchbrenner še ni dolgo tukaj in še razmer ne pozna in mu torej ne moremo prehudo zameriti, če se enkrat zmoti, posebno pa ker so mu takrat ormoški nemčurji le za to ponudili, da jim je oskrbel pijače in jedila, da bi ga lažje zvalili v svoj tabor.

Slovenski kmet je tisti, ki ravno našim nemčurjem prinese največ denarja, kot zahvalo ima pa le zaničevanje. Gosp. Kalchbrenner je dal našim narodnjakom besedo, da ne bode podpiral

naših Posilinemcev, nego se bode držal slovenske stranke in slovenskih kmetov, ker ti tudi v pravem pomenu besede naše obrtnike in gostilničarje vzdržujejo. In kdor gosp. Kalchbrennerja pozna, ta tudi gotovo ve, da on ni mož, ki bi danes besedo dal, jutri pa jo snedel, ter se obrnil po vetru, kakor petelin na lini, nego kar on obljubi to tudi drži. — Toraj smemo smatrati to gostilno poleg odločno narodne gostilne „pri zlatem jelenu“ tudi v prihodnje kot slovensko in ga lahko z dobro vestjo obiskujemo, ker v čem večjem številu bomo zahajali mi slovenski kmetje tje, tem bolj ga bomo vezali na našo stran in tem bolj ga bomo prepričali o istinitosti gori omenjene trditve, da v Ormoži noben obrtnik brez Slovencev živeti ne more. Pač pa je g. Cvitkovič, dasiravno rodom Hrvat, še vedno velik nasprotnik slovenskega ljudstva, in kako je prišel gosp. dopisnik do nasprotnega prepričanja to sam Bog ve.

Velikanedelja. V nedeljo dne 30. septembra napravilo je naše slovensko „Gasilno društvo“ izlet v Ormož. Ta izlet ostal bode gotovo vsakemu izletniku v dobrem spominu. Dospvši v gostilno g. S. Kandriča so nas že pričakovali ormoški narodnjaki, pozdravljajoč nas z navdušenim „živio“! Postregli so nam popolnoma brezplačno z dobro vinsko kapljico, in ker nam je za prigrizek skrbel nek drug prijatelj našega društva, s tem, da nam je podaril veliko množino finih rib, bili smo založeni z vsem, za kar jim vsem prisrčna „hvala!“

Slovenski naši narodni gospodje so se prav po domače veselili in kramljali z nami, da smo v resnici čutili, da smo med svojimi. Kolik razloček med narodno mislečo gospodo in pa med odpadniki in nemškutarji, katerim je slovenski kmet in slovenski jezik le takrat ljub in drag, če mu prinese denar, drugače pa ga prezira ker je „bindišar“.

Ko bi bili naši mihovski tovariši zraven, ki so se dali vjeti na limanice nemške komande, bi se pač za trenutje ne obotavljali vreči jarem nemškutarstva raz-sebe, in se pridružili našim vrlim slovenskim gasilcem.

Ta izlet je zopet pokrepčal našo ljubezen do domače slovenske besede in nas potrdil v prepričanju, da smo na pravem potu. — Mnogo je bilo truda, predno so bile odstranjene vse ovire, ki so se nam stavile, izgubili smo tudi vsled njih odvisnosti v službi, par vrlih narodnjakov, ker so je nasprotniki ovajali kot agitatorje, toda vkljub vsemu temu smo vendar dosegli svoj namen, tako, da je „Slov. gasilno društvo“ vže dne 18. avgusta t. l. javno prvič nastopilo. Imelo je na rojstni dan presvitlega cesarja svojo božjo službo, ker kot zvesti Slovenci, hočemo biti vrli in zvesti kristjani. S zadoščenjem lahko beležimo, da je ista zadostno dokazala, da se komanda v domačem jeziku za Slovence pač lepše glasi nego v tujem, nemškem jeziku.

Iz Idrije. Tukajšna „narodna čitalnica“ priredila je dne 6. t. m. s sodelovanjem gg. pevcev in gg. Bezek-a in Baloh, prav prijeten koncert, kojega vdeležba je bila kaj mnogobrojna.

Gospodje pevci, kakor gg. Bezek in Baloh na glasovir in violinčelo, zvršili so vse točke v popolno zadovoljnost občinstva, posebno hvalo pa si je pridobil štajerski učitelj gosp. Šabic iz Ormoža, ki nas je s svojim zvonkim glasom kar očaral.

Razen vsporeda dodali so gg. pevci na splošno zahtevanje gostov še mnogo lepih komadov, omeniti moram, da nam je med temi prav izborno ugajal „maček“ kakor tudi „Slovenec sem“ itd.

Po končanju oficijelnega dela, sledila je prav prijetna prosta zabava in ples.

Štajerskim prijateljem pa pohvalno sporočam da gosp. Šabic tudi med svojimi počitnicami cerkveno petje kaj vrlo podpira. Bodi mu čast. Še takega pevca nam v Idriji manka.

Dne 20. t. m. priredite tukajšna moška in ženska podružnica „sv. Cirila in Metoda“, kakor je tukaj vsako leto običajno, veselico v prid potrebnih naših šolskih družbi.

Iz Prage. (Prizori v narodopisni razstavi.) Dan sv. Vavla je. Gotovo ti je znano, dragi čitatelj, kako v Čehih sploh in posebej še v zlati Pragi časté tega svetnika kot posebnega

varuha dežel češke krone, in da je njega meni dan vsako leto pravi narodni praznik. To se je tudi letos pokazalo in sicer v slavni praški narodopisni razstavi. Kako imenitna mora biti ta razstava, sklepaš lahko iz tega, da jo je do današnjega dne obiskalo nad 1.560.000 ljudi. Na dan sv. Vavla pa jih je prišlo posebno veliko, namreč 73.803 osebe. Ako se pomisli, da ni bil na ta dan nihče vstopnine oproščen, znašala je le ta 22.440 gld. Razume se, da je vladala pri tolikem obisku precejšnja gnječa, kajti, dasi zavzema razstava ogromen prostor, je vendar dobra tretjina zazidana, druga z nasadi okrašena, da pride na 100 obiskovalcev komaj 170 m. — Vže dopoldne pričela je omenjenega dne svirati godba. Popoldne pa je bil velik koncert v nalašč za razstavo zgrajenem gledišču, in ob 4. uri pričel se je nad jedno uro trajajoč, nepopisljivo zanimiv šah, predstavljajoč vojno ogrskega kralja Matjaša (Matije Korvina) s češkim kraljem Podjebradom, ki se je zvojevala leta 1469. Prvi podlež in zgubi igro po 32. šahovskih potezah, na kar svoj meč zmagovalcu izroči. Pri tem šahu je sodelovalo nad 200 oseb in 20 konj. Gledalcev pa je bilo nad 5000, ki so sedeči na vzvišenih prostorih z zanimanjem zrlji na prekrasni prizor. Po končani igri razšlo se je ljudstvo po razstavi, razne godbe pa so igrale najlepše slavske skladbe, mej njimi mnogo slovenskih. Tu si slišal naš navduševalni „Naprej“, tam se je svirala „Mila, mila lunica“ itd. Kadar pa si čul češko „Kde domov moj?“ odkrili so se možje in ploskanja ni bilo ne konca ne kraja, dokler se ni skladba ponovila. Taka živahnost je trajala pozno v večer. Ko se je stemnilo, tedaj se je pokazala vsa razstava v tako čarobnem električnem svitu, kakoršnega nisi videl niti l. 1883. pri električni razstavi, niti l. 1889. v vesoljni pariški izložbi. Smelo trdim, da so bratje Čehi v tem oziru obe razstavi prekosili. Da je bilo kolikor mogoče svetilk v narodnih barvah, ni potreba omenjati — saj je prišel gledat češki narod svoje lastno delo. Vrhunec večera pa je bila razsvetljava velicega čarobnega vodnjaka, ki se je kazal kakih 15 minut ter je napravil na vsakega globok utis. Toda še veliko presenečenje te je čakalo. Ko je namreč občinstvo že odhajalo, razsvetilo se je vrh razstavne palače električno solnce, čegar svit je jemal odhajajočim vid. To solnce pošiljalo je svoje žarke na izhod in razna poslopja — delj časa pa je razsvetljevalo kip kralja Jurja in češko krono, napravljen iz samih velikih in majhnih rastlin. — Pripomniti moramo še, da se pri vsej tej množini ljudstva ni zgodila ni najmanjša neprilika, kar je, kakor razstava sama, sijajen dokaz velikanškega napredka čeških naših bratov.

Narodno-gospodarske novice.

Premogokopi v Rajhenburgu in njih bodočnost.

Rajhenburg leži na železniški progi Zidan most-Zagreb in je druga postaja istega imena pod Zidanim mostom. Okrajna in občinska cesta vežete Rajhenburg z Reichenstein, kjer se nahaja stari rudokop. Na levem bregu potoka Dovsko, kateri teče po dolini in se izliva v Savo, tik poleg mestu severno od Rajhenburga, našla se je v rudosledu sedanjega posestnika premogokopov rajhenburških, grofa Edvarda Karola Oppersdorff, premogova proga, ktere močnost meri 27 metrov.

Premogova proga, ktera se je našla v potokovi strugi po odstranitvi neznatne zemlje, na kateri sloni kot neposredna nadplast koralni apnenec, pod njo ležeča plast pa ilovica z razbitimi školkami, pod katero zopet leži trias-apnenec, — ta premogova proga je enake kakovosti kakor premog, ki se je razkril kakih 5 km. severno od Rajhenburga v Rajhenstajnu, in kteremu razkritju se je že l. 1839, 1852, 1858 in 1859 podarilo 14 dvojnih in 11 prostih jamskih mer z dvema nadmerama. Novih zvodobnih rudosledov se je priglasilo 741.

Po legi plasti (ktere se pojasnijo po profilnem črtežu, pridjanem temu popisu), bilo bi sklepati, da je najti južno krilo rajhenburške premogove rupe na torišču, kjer se je razkrila

gori popisana na površje prodrla premogova proga pri rajhenburškem mostu.

Premogova proga je, kakor vse na Spodnjem Štajerskem mnogo zametana, zametine pa so pogostoma mnogo metrov močna ležišča ilovice, ktere dajo izkopališčem rude najboljše meje. Te zametine so v južnem delu rupe pogostejše, kakor v izhodnem, kateri ima povsem pravilna ležišča. Nekatere glavne zametine ločijo vso rupo v dve okrožji, v rajhenburško zahodno in koprivniško vzhodno okrožje. Plastitev kamenja se vrsti na obeh krilih precej enako, samo da na severnem močnejše in izraznejše; ravno tako premogove proge.

Treba je omeniti, da se nahaja v sloneči nad premogovo progo dve vrsti temnosivega apnenega laporja 4—5 metrov na debelo, kateri je pripraven za dobivanje najboljšega cementa. Obdelovanje pravih rudokopov, v navedenih podarjenih jamskih merah, je sedaj omenjeno, zaradi nepovoljnega prevažanja in zaradi velike voznine na južni železnici, na dokoje in pripravne zgradbe v jamah, v svobodnih premogosledih pa na razgradbo manjših plasti za preiskovanje premoga, glede na njegovo lego in razširjenost.

Tako vravnavanje se vrši sedaj v novorazkritih premogovih progah v horizontu Filipovega rova.

S tem rovom se je prerila že za časa prejšnjega posestnika, premogova proga 15 metrov vodoravne močnosti od severa na jug, potem se je trčilo ob 5 škrljavec in se nadalnje prediranje rova najbrž vstavilo zaradi tega, ker se niso nadjali premoga za škrljavecem. Sedanji lastnik je nadaljeval započeti rov, škrljavec v debelosti treh metrov preril in se trčilo v nadprogo premoga, ktera ima lep, čisti, popolnoma črni premog.

Ta najgloblje ležeča premogova proga leži 34 metrov debelo. Omenjena proga je ločena od druge proge po laporjevi na 63,5 metrov debelo ležeči plasti. Zadnja proga obsega 24 metrov vodoravne močnosti in ima najlepši premog, nič slabši od trboveljskega. Spodnja proga sega na površje, ima vrtaline itd. in se razteza na 3500 m. Preiskave teh bogatih premogovih skladov še zdaj niso smatrali kot dognane, in je mnenje opravičeno, da so sedanji vspehi le mali del tega, česar se je nadejati.

Od Lujizinega rova, kateri je okoli 50 m. nižje pod Filipovim rovom in leži 604 metre jugozahodno od njega se je za sedanjega gospodarja predrlo na 62 metrov globoko in v tej globočini predrlo proga po 34,1 metrov vodoravne močnosti, iz česa je sklepati, da se razširja premog še dalje v globočino v izdatni močnosti in je slutnja opravičena, da spada premog prerivši se pri rajhenburškem mostu na površino k južnemu rupnemu krilu.

Že dosedanje razkritje novih premogovih prog, ktere so bile dosedaj nepoznate, jamči na veliko množino premoga, kteremu je treba samo potrebnih sredstev za prevažanje, da pride do narodnogospodarsvene veljave.

V tem pa tiči zaviranje. Kajti, če ima lastništvo toliko dobre volje in tudi gmotnih sredstev, da v svojem delokrogu vse potrebno ukrene, mu je vendar južna železnica na poti, ki čisto nerazumljivo ne samo ne dovoli potrebne in prošene enakopravnosti glede voznine z drugimi premogokopi, ampak to dobro prihodnost imajoče podjetje onemogočuje s tem, ker tirja višjo voznino,

Tako n. pr. je voznina za trboveljski premog do Zagreba, 84 km. 14 gld. za železniški voz, iz Rajhenburga v Zagreb, samo 45 km., pa 11 gld. Na večerno stran čez Zidani most v Celje in Trst je nemogoče tekmovati, ker je južna železnica na mnoge prošnje, ko je staro voznino iz Rajhenburga v Zagreb od 16 gld. 40 kr. na 11 gld. znižala, ob enem povišala voznino Rajhenburg-Hrastnik od 12 gld. na 14 gld.!! Razun tega pa se je zmanjšana voznina od oktobra 1894 dovolila samo do konca 1895.

Navada je, da se velike trgovine glede premoga sklepajo avgusta in septembra vsakega leta za leto naprej. Kako pa je mogoče pri tako nestalni voznini sklepati trdne pogodbe!? Brez vsakega daljnjega razkladanja je jasno, da bi bila

ravnokar neumnost pri toliki nestalnosti nalagati glavnice za podjetje, kteremu je treba nizke voznine.

Res imamo postave in vladne naredbe, ktere zabranjujejo take neprevidnosti, n. pr. § 10 naredbe min. za trgovinstvo in obrt in javne stavbe od 14. septembra 1854 št. 238 dr. zak., po kateri se ima voznina od treh do treh let pregledati in navedenemu min. v zvezi z min. za notranje zadeve v potrdilo predložiti in § 66 ces. naredbe od 16. novembra 1851 št. 1 d. z. od l. 1852, po kateri ima vladna uprava pravico, previsoko voznino iz javnih ozirov zmanjšati in slednjič § 4 naredbe trg. min. 12. marca 1879 št. 38 d. z., po kateri imajo razni odpošiljalci pravico do enake voznine itd., vendar se dotičniki malo brigajo za te določbe, ali pa se jih na bolj ali manj umni način izogibljuje in to je nepravilno, ki sapa zapre vsakemu podjetju. Pri tem niti ni treba vpoštevati dobrot, ktere ima tako veliko in važno podjetje za celo okolico. Okolica rajhenburška je siromaška, kmetijstvo propada, obrta ni. treba bi mu bilo pomoči. Ali niso rudokopi prvi, ki odpirajo pot in povzdigo narodnega gospodarstva in do blagostanja.

Dalje, gorski zakon ukazuje, da se vzdržé rudokopi v vednem delovanju, kako je pa to mogoče, če se ovira odvažanje blaga po nečuvveno visoki voznini.

Sploh pa bi se reklo vodo v morje nositi, če bi se kdo v sedanjem veku za dokaz trudil, da vladajo javna prevažališča vse gospodarstvo, vse delo in vse imetje.

Težko pa je razložiti, če država ne ve od pomoči takim neprilikam.

O tem bistvu se je že večkrat ožigosalo zlopočetje koflaške železnice ter njena strašanska voznina. Vedno vam človek gleda in posluša, povsod se slišijo tožbe o krivičnih vozninah, o prednostih itd.

Kdaj se bodo vendar našli možje, ki bodo znali pregnati iz naših concessionsiranih prevažališč (železnic itd.) te tako težke neprimernosti o vozninah. Zakaj ima skupina „rudokopi“ svoje poslance v trgovinskih zbornicah. In ali je res tako težko in nevhvaležno delo, resno se spoprijeti s takimi nepristojnostmi? Ali ne dostaje gospodom razuma ali volje!?

Vse avstrijsko rudokopje je povsod odvisno od milosti in samovolje naših izprijenih prevažališč? Ali ni to sramota?

In kolika sramota je, da ga ni moža, ki bi se odločno protivil proti taki zaničljivi vozninski politiki.

Priredujmo gledališke vlake v Ljubljano.

V št. 28. „Domovine“ iz dne 5. št. m. pišete med raznimi slovenskimi novicami pod naslovom „Slovensko gledališče“ doslovno takole: „Soditi po vseh pripravah, utegne biti letos slovensko gledališče prav dobro. Da bi rodoljubje tudi res vedeli ceniti te napore in bi požrtvovalno podpirali dramatično društvo, in to ne samo ljubljanski, ampak tudi drugi slovenski rodoljubje“. Kakor ne najdem v teh dveh stavkih niti črke, kateri bi bilo opravičeno kaj oporekati, dovolim si, od Ljubljane oddaljeni rodoljub, vendar to le opombo. Meni se vidi, da je pravih slovenskih rodoljubov odločna dolžnost, napore dramatičnega društva tako podpirati, da bode s tem društvu samemu materijalno, in celemu omikanemu slovenskemu svetu pa duševno koristno. Izkoristujmo našo pač najvišjo pridobitev v omikanem napredku slovenskega naroda s tem, da priredujmo slovenske gledališke vlake iz vseh slovenskih pokrajin. Na primer jednega za Gorenjsko stran in Korošce skupaj. Drugega za Notranjsko, Primorsko, okolico Trsta in Istro skupaj. Tretjega za Dolenjce ob Savi ter Štajerce skupaj. Četrtega za ostale Dolenjce, katerim je dolenjska železnica bolj pri rokah, kakor pa južna. Da bi bili taki gledališni vlaki, posebni vlaki, to niti potrebno ni. Izkoristi se lahko vsak priložni vlak, le natančnejše porazumenja bi bilo treba v tem, s katerim se dotični vdeleženci v Ljubljano, s katerim zopet nazaj odpelejo. Sicer je pa pri količjak živahni agitaciji prav lahko mogoče toliko vdeležencev skupaj spraviti, da bi kazalo istinito posebne gledališke

vlake spraviti v tek. Duševna korist takih vlakov bila bi kaj velika. Marsikateremu rodoljubu, kateri novega slovenskega gledališča bodisi drame osobito pa opere še videl ni, bi se otrnila solza veselja, kajti, koliko nas ni takih, kateri pomimo še predobro dobo, ko v celi Ljubljani druge slovenske javne besede ni bilo čitati, kakor jedino v Salendrovih ulicah „c. kr. kmetijska družba“. In danes stegujemo pa že Nemcem v dramo in še celo v operi že kljukco! Kako današnje slovensko gledališče starega rodoljuba ponosno navduši, čutiti zamore pač le tisti, kateri je to skusil. Kaj pa šele mladega rodoljuba, kateri je še veliko bolj idealističnih nazorov.

Posnemajmo naše vrle brate Čehe. Oni prirejajo vsako leto gledališke vlake, in vspeh po deželi je velikansk. Da posnemajmo naše iredentovce. Glejte, kadar se hočejo oni za svojo sveto stvar — kakor pravijo — navdušiti, kaj storé? Čez lužo ali pa po suhem jo potegnejo v Benetke ali pa še dalje kje v „patrio unito, ma non compito“ in domov povrnejo se takorekoč kaljeni v rodoljubju.

Torej možje, kateri ste za to, pričnite se povsod po slovenskih pokrajinah pomenkvati o prireditvi gledaliških vlakov. Slovenski časopisi, vi delajte za stvar reklamo. Skrbite za to, da bode slovensko gledališče, da bode narodni dom v Ljubljani, enporium občnega navdušenja Slovencev vseh, kar nas je po raznih kronovinah raztrošenih.

Književnost.

(Zbrani spisi Pavline Pajkove). Drugi zvezek. V Celji, 1895. Tiskal, izdal in založil Dragotin Hribar v Celji. — Cena broširanemu zvezku 1 gld., elegantno vezanemu 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več. — Obseg: Roka in srce. — Mačeha. — Očetov tovariš. — Pripovednik v sili. — Po naši sodbi so tudi tega zvezka povesti take, da utegnejo zanimati zlasti one naše, posebej še ženske kroge, ki so sicer kar prikovani na nemške „Romanbibliothek“, „Lesekabinete“ itd. Tudi oni čitatelji ali čitate-ljice, ki se navdušujejo za Marlittovko, najdejo v njih nekoliko zadostila; kajti dozdeva se nam, da vsaj prva povest spominja na Marlittovkine znane motive.

„Lj. Zv.“
(„Knjižnica za mladino“). — Izšel je deveti snopič, ki prinaša na 104. straneh krasno povest „Plemenita srca“. Spisal jo je češki učitelj Karol J. Zákoněký, ki je imel pred očmi namene: poučiti češko deco o Slovencih in njih deželi. Prav zanimiva je ta povest, katero bo čital s hlastnim veseljem vsak slovenski otrok.

(„Slovenska knjižnica“). — Dne 15. t. m. izide dvojnati snopič št. 43. in 44. Priobči pa večjo izvorno povest „Smodin“, katere dejanje se je vršilo od l. 1854, do 1859. na Vipavskem. Povest je zelo zanimiva. — Kot dodatek priobči dalje slovaški obraz iz življenja „Za negotovimi težnjami“, kateri je spisala znana nam gospodična Ljudmila Podjavorinska. „Knjižnica za mladino“ in „Slovenska knjižnica“, izhajate v A. Gabrškovski tiskarni v Gorici.

(Hrvatski pedagoški književni odbor) bode začel izdajati obširno delo, namreč „Pedagoško enciklopedijo“.

(Odlomki iz narodnega gospodarstva.) Spisal Anton Kupljen (c. kr. notar v Črnomlju). Cena 30 kr. Čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Lična, 63 strani obsegajoča knjižica ima zanimivo narodno-gospodarsko berilo.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so v zadnjih štirih tednih poslali: Kropinsko-kamno-goriška podružnica, ki se je letos veselo vzbudila, 100 gld. pokroviteljnine; mokronoška podružnica 24 gld. 68 kr., g. Ivan Bučar, železniški činovnik v Belem gradu po g. ravnatelju dr. Fr. Deteli v Novem mestu 4 gld., iz nabiralnika v Anton Svetinovi gostilni v Žirovnici 4 gld. 37 kr., vuhredsko-marenberška podružnica in zbirka iz Remšnika 30 gld., iz nabiralnika pri g. Andr. Mašern v Kobaridu 14 gld., podružnica v Bolcu 9 gld., možka in ženska podružnica v Starem trgu pri Ložu 53 gld. 14 kr., g. Anton Belec iz Št. Vida 10 gld., nabranih mej vožnj v veseli družbi Slovencev, vračajočih se iz češko-slovenske narodopisne razstave; g. R. Knaflič, nadučitelj in g. V. Knafličeva, učiteljica pri Sv. Lenartu na Štajerskem, ganjena nad naglo smrtjo tovariša B. Kregarja v Celju, z razstave v Pragi 1 gld., podružnica za Pliberk in okolico 17 gld. 23 kr., loška ženska podružnica 100 gld. pokroviteljnine po zastopnici gospodičini Jerici Dolenčevi v Loki; č. g. Anton Ostrožnik, župnik v Pamečah pri Slov. Gradcu 4 gld., g. Fran Fajdiga iz Sodražice 5 gld. 65 kr., nabranih mej praškimi izletniki;

po veleč. g. prvomestniku Tomo Zupanu je naslednja koroška duhovščina mesto nagrobnega venca prof. Josipu Lendovšek-u nabrala v Dvoru in Vrbi 42 gld. in sicer so darovali č. gg. Gr. Einspieler, Katnik, Knafljič, Krejči, prof. Hutter po 5 gld., Bergmann, Svaton, Kolarič po 3 gld., Bauer 2 gld., Kraut, Fric, Virnik, Šumah ter gg. posestnik Lapuš in tajnik Kandut po 1 gld., slavno uredništvo „Slov. Gospodarja“ v Mariboru nabranih 21 gld. 62 kr., veleč. g. trnovski župnik Ivan Vrhovnik 5 gld. v ta namen, da ohrani družba ono kamenje, ki je pred kratkim priletelo iz sovražnih rok v tržaško Ciril-Metodovo šolo ter da ga izloži na prihodnji avstrijsko-slovanski razstavi, g. dr. Dragotin Treo, odvetnik v Postojni, 10 gld. kot globo Fr. Margona iz Trnja št. 35, g. Pretnar v Ljubljani 1 gld., č. g. Fr. Ferjancič, kapelan trnovski v Ljubljani 50 kr., g. Andrej Podboj v Ribnici iz nabiralnika 11 gld.

(Za slovensko velikovško šolo:) g. Radivoj Vdovič z Roba 8 gld., nabranih v veseli družbi pri g. Jakliču v Dobropoljah.

Ker so dohodki v primeri z ogromnimi stroški le pičli, naznanja podpisano blagajništvo, da je v velikih skrbih, in trka za pomoč na blaga slovenska srca.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Prošnja.

Pokojni g. Hrabroslov Volarič je zapustil mlado udovo in štiri otročiče; najstarejši 7letni deček kaže velik talent za glasbo. Obračam se zategadel do vseh prijateljev pokojnikovih, da bi podpirali udovo in izrejevanju teh sirot in v izobrazbi nadarjenega dečka. — Po vsej Sloveniji pojó se Volaričeve pesmi! Koderkoli je pri narodnih veselicah kaj čistega dobička, naj se rodoljubi spomnijo nesrečne rodbine pokojnikove.

Volarič je izdal ob svojem trošku več zvezkov skladb; veliko ima po vsej Sloveniji dolžnikov, katerih sveta je dolžnost, da vsaj zdaj poravnajo svoj dolg. — Mnogi gospodje imajo razne Volaričeve rokopise. Lepo prosim, da jih gospodje vrnejo udovi Frančiški v Devin ali pa meni. Darovi se objavljajo v „Soči“.

V Gorici, 6. oktobra 1895.

Andrej Gabršček,
tiskar in urednik.

Zahvala.

Slavna družba sv. Mohorja v Celovcu je blagovolila tukajšni šoli podariti precejšnje število knjig razne vsebine, za kar ji bodi tukaj najprisernejša zahvala izrečena.

Marija Reka, dne 10. oktobra 1895.

M. Kavčič,
šolski vodja.

Dečka,

ki ima primerno izobrazbo in je zmožen slovenskega in nemškega jezika, sprejme takoj za učenca v trgovino mešanega blaga

Josip Werbnik,
(191) 1 trgovca na Dobrni (Bad-Neuhaus).

Razpis.

Služba organista in cerkovnika
na Laškem

se bo do 1. januarja 1896 oddala.

Prosilci naj se oglašijo vsaj do 1. decembra t. l.

Cerkveno predstojništvo na Laškem,
(189) 3—1 dne 1. oktobra 1895.

Išče se za Celje

mlad hlapec,

kteri razume vrtnarsko delo. Plača 8—10 gld. na mesec. — Kje, pove upravništvo „Domovine“.
(188) 3—1

Jožef Bernik,

sedaj posestnik in mlinar v Veliki Nedelji
proda svoj

dravski mlin

na dva para

v Ormoži. — Cena 800 gld. Nadalje tudi proda v Ormoži ležeče posestvo s hramom in gospodarskim poslopjem. Vse njive so tik hrama z lepim plodonosnim sadovnikom. — Častiti p. n. gg. kupci se naj hitro oglašijo.
(190) 1

Matevž Sinkovič

umetni in portalni mizar

v Celji, Gospodska ulica, št. 25

priporoča se za izvršitev vsakovrstnih umetnih mizarskih del, po
(187) zmernih cenah. 8—1
Delo solidno, ukusno ter trajno.

= „Svoji k svojim!“ =

(186)

C. kr. privil.

8—1

I. spodnještajerska zaloga oblek

za gospode ter oblek (uniform) za uradnike in vojake

— častni član pariške izumiteljske akademije —

M. Weiss, Celje

Gospodska ulica

(Herrengasse) 8

nasproti hotela

„Erzherzog

Johann“

priporoča

svoje patentovane snemne kožuhe za uniforme, gornje obleke za gospode in dame ter veliko zalogo vsakoršnih uniform.

Velika izber inozemskih modnih tkanin, vsakojake kožuho-vine, pravi tirolski loden, dežnih plaščev, lovskih in navadnih kožuhov za v mesto, potovanje itd.

Kožuhe vsake vrste prevzamem v prenarvedbo po moji patentirani naredbi za snemanje

Pri naročilih od zunaj zadostuje, če ni prave natančne mere, tudi dobro pristoječa obleka.

Zmerne cene, točna postrežba. Cenike in priznalna pisma pošiljam na zahtevanje poštne prosto.

Na prodaj

je posestvo v Št. Petru v Savinjski dolini poleg kolo-dvora. Posestvo obstoji s hiše z dvema sobama, hlevom, n kašte z velikim vrtom in dveh njiv, tudi 700 drogov hmelja je zraven. Vse je zelo pripravno za kakega rokodelca. Dobiti je po nizki ceni. Natančneje zve se pri lastniku.

(180) 3—2

I. Zaveršnik-u.

Pomožni uradnik

išče službo občinskega tajnika. — Več pri ured-ništvu „Domovine“.

(175) 3—2

**Močne, požlahtnjene
amerikance in sadno drevje**

(181) raznih vrst prodaja ceno 2—2

Tom. Grah na Ponikvi ob j. žel.

Učenca

krepeke postave, dobro vzgojenega, ki ima veselje do pekovske obrti, sprejme takoj

(171) 3—3

E. F. Vošnjak,
pekovski mojster v Celji.

Gostilna v najem.

V velikem trgu na Kranjskem odda se lepo in ugodno prenovljena gostilna s prenočiščem, v najem. Trg je 20 minut od južne železnice oddaljen, v katerem se nahaja c. kr. okrajno sodišče in davkarija, v plodovitem kraju, z zdravim obnebjem, z dobro obiskovanimi sejmi. Gostilna obstoji vže 40 let, je brez konkurence, s tremi sobami za goste in z devetimi sobami za tujece in potnike, s kuhinjo, kletjo, ledenico, hlevom, zidano šupo za več velikih voz, z dvema dvoranama, jedna ugodno prirejena za kavarno, kakoršne še ni v trgu. Mesarski obrt v hiši. Poleg lep vrt s pokritim kegljiščem. Vse s hišno opravo. Najemščina je primerno cenjena. Pogoji izvedó se v Ljubljani v Špitalskih ulicah št. 6.
(181) 3—2

Mlad obrtnik,

kateri ima dobro rokodelstvo, pa nima prilike seznaniti se z rodovinami, želi tem potom dobiti dobro vzgojeno dekle ali mlado udovo brez otrok za soprogo. Ker bi delavnico rad razširil in pomnožil dohodke, želi se tudi nekaj premoženja. Resne ponudbe s sliko, o katerih je tajnost sveta stear, pošljejo naj se upravnistvu „Domovine“.
(185) 3—2

P. Kussmann

tovarna altenburškega likalnega kamna in barv
v Mozirji v Savinjski dolini.

Priporoča svoje izdelke po nizkih cenah.

— Mnogo priznalnih pisem na razpolago. —

Zahvalno pismo:

Vinc. Hofbauer, posestnik v Mozirji, se zahvaljuje za njemu prodane dobre in trpežljive barve, ter priporoča trdko P. Kussmann slav-nemu občinstvu.
(174) 3—2

Otvoritev trgovine!

Podpisana uljudno naznanjata slav. občinstvu celjskega mesta in okolice, da sta v svoji hiši št. 4 na Ljubljanski cesti (Laibacher-Strasse) otvorila

trgovino s specerijskim blagom.

Hočeva se potruditi p. t. občinstvu postreči v vsakem obziru le z dobrim blagom ter prosiva za mnogobrojna naročila.

Z odličnim spoštovanjem
(167) 3—3 Topolak & Pečnik

Med. doktor Hinko Šuklje,

večletni asistent dr. Valente, profesorja porodništva in primarija kirurgije dr. E. Schleimer-ja, ordinira v Celji, Graška cesta (Grazer-Strasse) št. 15, I. nadstropje, vsaki dan od 9.—11. ure dopoldne in pa od 3.—4. ure popoldne.
(154) 10—4

Anton Kolene

trgovca v Celji

kupuje vsake vrste deželne pridelke, kakor: fižol, suhe gobe, divji in pravi kostanj itd. itd. Kakor tudi fino namizno sadje, breskve, hruške, jabolke itd. itd. vse po najvišjih cenah.
(179) 9—2

JOSIP KOŽENY

narodni krznar v Celji

Graška ulica (Grazer-Strasse) št. 4

priporoča se slavnemu narodnemu občinstvu na deželi in velečastiti duhovščini i. t. d., za napravo vsih krznarskih del, kakor: kožuho-vine, raznih čepic, mufov i. t. d. po najnižjih cenah. Tudi vsa popravila zvršim točno, solidno in ceno.

(Opomba uredništva.) Ker so naši nasprotniki razglasili drugega krznarja za svojega in ga kot tacega priporočajo, je naša posebna dolžnost podpirati tega, ker ga hočejo uničiti oni. Poskusimo se, kdo bode zmagal!
(183) 9—2

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča
— po pošti. —

— Za prsa: —

Zeliščni ali prsni sirop za odraslene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.
(143) 10—3

— Za trganje: —

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in pre-ganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Ubalđ pl. Trnkoczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani.